

270 milyard dollar sərmayə, 51 milyard dollarlıq valyuta ehtiyatı

Prezident İlham Əliyevin iqtisadi inkişaf strategiyası Azərbaycanı dünyanın ən əlverişli investisiya məkanlarından birinə çevirməkdədir

Cənubi Qafqazın iqtisadi mərkəzinə çevrilən Azərbaycanın coğrafi mövqeyi, böyük tranzit potensialı, nəhəng regional layihələri və əlverişli biznes mühiti ölkəmizə xarici investisiyaların cəlb olunmasına töhfə verir. Müstəqillik illərindən bugünkü Azərbaycanı yatırımlı investisiyaların həcminə nəzər yetirsək görürük ki, iqtisadiyyata qoyulan 270 milyard dollarlıq investisiyanın yarısını xarici sermayələrdir. Bu, əlbəttə ki, xarici investorların Azərbaycana olan inamının göstəricisidir.

5 ilə 64 milyard dollar investisiya artımı

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi sistem xarakterli iqtisadi islahatlar və global iqtisadi çağırışlara uyğun olaraq hazırlanmış strateji yol xəritələrinin icrası ilə Azərbaycan dünyanın ən əlverişli investisiya məkanlarından birinə çevrilmişdir. Bunu söyləməyə əsaslar mövcuddur. Təkcə hər ötən il ölkə iqtisadiyyatına yatırılan investisiyanın həcmi yüksəlməsi bu reallığı əks etdirir.

Ölkədəki sabitlik, xarici investorlara yaradılan əlverişli şərait iş adamlarının diqqətini daim cəlb edir. Bu səbəbdən ki, xaricdən ölkəyə

investisiya, sərmayə qoymaq istəyənlərin sayı çoxalır.

Son 16 ildə cənab İlham Əliyevin əsas hədəflərindən biri Azərbaycanı özü-özünü təmin edən, heç kimdən asılı olmayan ölkəyə çevirmək olub. Bu səbəbdən də ölkədə iqtisadi müstəqillik əsas prioritet olub və siyasi müstəqillik üçün bünövrə rolunu oynayıb.

Əgər müstəqillik dövründən 2015-ci ilədək ölkə iqtisadiyyatına 206 milyard dollar həcmində investisiya cəlb olunmuşdusa, 2019-cu ildə bu rəqəm 270 milyard dollar həcminə yüksəlib. Yeni 5 ilə 64 milyard manatlıq investisiya artımı qeydə alınıb.

Bu dövr ərzində ölkəmizdə ümumdaxili məhsul 3,3 dəfə artıb, ölkənin

strategi valyuta ehtiyatları 28 dəfə artaraq 51 milyard dollara çatıb. Təkcə ötən il Azərbaycanın iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitalla 17,184,3 milyon manat vəsait yönəldilib.

Əlverişli investisiya mühiti, investorlar üçün etibarlı tərəfdaş

Möhtəşəm inkişaf və islahatlar mərhələsinə yaşamaqda olan Azərbaycan investorlar üçün etibarlı tərəfdaşdır. Həm xarici investisiyaların ölkə iqtisadiyyatına cəlb edilməsi, həm də bu məqsədlə əlverişli mühitin yaradılması Azərbaycan dövlətinin iqtisadi inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsidir.

Azərbaycanın xarici investisiya üçün cəlbədiçisi təsadüfi deyil. Çünki respublikamızda əcnəbi investorların səmərəli fəaliyyəti məqsədəlilər hər cür şərait, xüsusilə mükəmməl qanunvericilik bazası yaradılıb, "açıq qapı" siyasəti prioritet istiqamət kimi

qəbul edilib. Bundan başqa, son illərdə Azərbaycan hökuməti ilə xarici dövlətlər arasında investisiyaların təşviqi və qarşılıqlı qorunması ilə bağlı 50-dən çox saziş imzalanıb. Avropa İttifaqının 20-dən çox üzv ölkəsi ilə respublikamız arasında ikiqat vergitutma aradan qaldırılıb.

Prezidentin Davos səfəri Azərbaycana siyasi və iqtisadi dividendlər qazandırdı

Azərbaycan bu gün global enerji bazarının mühüm aktorlarından birinə çevrilib. Cənab İlham Əliyev isə global iqtisadi vəziyyətə təsir edən amilləri dərinlən təhlil edir və daha rəqəbətli iqtisadiyyatın formalaşması üçün ideyalar verir. Yanvarın 21-24-də Davosda keçirilən Dünya İqtisadi Forumunda Azərbaycan Prezidentinin keçirdiyi görüşlərdə, iştirak etdiyi iclaslarda səsləndirdiyi təkliflər də Azərbaycana böyük siyasi və iqtisadi dividendlər qazandırdı.

Ardı 5-ci səh.

Parlament seçkiləri Azərbaycanda həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatların tərkib hissəsidir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 30-da ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Georgi Tseretelini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycanın qarşısında gələcək parlament seçkiləri mövzusunda toxunulub, seçkilərin Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında mühüm hadisə olduğu bildirilib, bu seçkilərdə xeyli sayda namizədlərin qeydə alınma-

sının, müşahidəçilərin fəal iştirakının önemi vurğulanıb, bu proseslər Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatların tərkib hissəsi kimi dəyərləndirilib. Dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan rəhbərliyi seçki prosesinin ədalətli, şəffaf, Azərbaycan qanunvericiliyinə və beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə keçirilməsi üçün lazımı şəraitin yaradılması istiqamətində bütün tədbirləri həyata keçirib.

Azərbaycan və Fransa prezidentləri ikitərəfli münasibətlərin inkişafından məmnundurlar

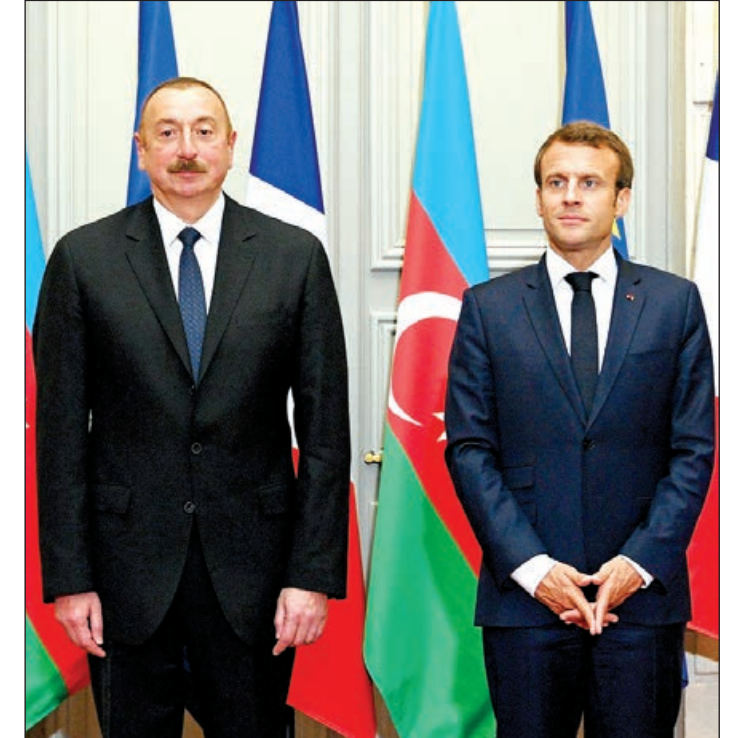
Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makron yanvarın 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə telefonla zəng edib.

Söhbət zamanı ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif aspektləri müzakirə edilib, hər iki tərəf əlaqələrin inkişafından məmnun olduqlarını bildirib, iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndiyi vurğulanıb.

Dövlət başçıları Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələləri müzakirə ediblər. Prezident İlham Əliyev münaqişənin nizama salınması ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyini bir daha Fransa Prezidentinə çatdırıb.

Telefon danışıqı zamanı həmçinin regional təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

Mehriban Əliyevanın himayəsində, dövlətin diqqətində

Autizmdən əziyyət çəkənlər daim Birinci vitse-prezidentin şəxsi nəzarəti altındadırlar

Bir başqaqadınlar onlar... Bir az fərqli... Bir az qəribə... Bir az özünəməxsus... Göz tamasından qaçırırlar... Həyata öz baxışları var, görə bilmədiklərimizi görürülər bəlkə də... Bəzən aqressivdirlər, ünsiyyət qurmurlar, danışmırlar... Öz dilləri var, bəlkə də anlaya, danışa bilmədiyimiz bir dil... Bəzən də çox istedadlıdırlar, bacarıqlıdırlar, qeyri-adi qabiliyyətə malikdirlər... Bizim edə bilmədiklərimizi edirlər... Öz dünyaları var onların. Bəzən کنار adamları sığdırma bilmədikləri, çərcivələrini özləri müəyyənləşdirdikləri dünya... Amma xəstə deyillər... Autizmlidirlər...

Ardı 5-ci səh.

9 fevral Milli Məclisə seçkilər günüdür

Seçki hazırlığı davam edir

33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsində müşahidələrimiz göstərdi ki, seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsi tam təmin olunacaq

Vətəndaşların cəmiyyətin siyasi-ictimai həyatında iştirakının ən kiçik forması seçkilərdir. Dövlətin idarə edilməsində vətəndaşların iştirak hüquqları əsas etibarilə seçki vasitəsilə reallaşır. Seçkilərin əsas şərti isə ədalət, aşkarlıq, şəffaflıq və obyektivlikdir. Demokratiya və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu yoluna sadiqliyini boyanmış Azərbaycan xalqı da hakimiyyətin formalaşdırılmasında yeganə yolunu möhz demokratik seçkilərdə görür.

Hazırda respublikamız növbəti mühüm siyasi kampaniyaya start verib. Fevralın 9-da Milli Məclisə seçkilər keçiriləcək. Seçkilərin yüksək səviyyədə, ölkənin seçki qanunvericiliyinə və beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə baş tutması üçün Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən nəzərdə tutulan hazırlıq işlərinin böyük qismi artıq yekunlaşıb. Seçki siyahılarının dəqiqləşdirilməsi başa çatdırılıb, səsvermə məntəqələri lazımı avadanlıqlarla təchiz olunaraq tam hazır vəziyyətə gətirilib, xarici və yerli müşahidəçilərin seçkini izləmələri üçün bütün lazımı şərait yaradılıb. Hazırda qeydə alınmış namizədlər təbliğat və təşviqlə məşğuldurlar.

33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsində həm də seçki komissiyasında, həm də məntəqə seçki komissiyalarında gördüklərimiz hazırlıq işlərinin, bütövlükdə seçki prosesinin Mərkəzi Seçki Komissiyasının Təqvim Planına uyğun davam etdiyini təsdiq edir.

Ardı 4-cü səh.

Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə UNESCO-nun baş qərargahında Azərbaycan xalçalarının sərgisi açılıb

Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycanın Fransadakı səfirliyi və UNESCO yanında daimi nümayəndəliyin birgə təşkilatçılığı ilə Parisdə UNESCO-nun baş qərargahında fondun "Yeni keşflər: Azərbaycan xalçaçılığında yeni motivlər" adlı sərgisinin açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərginin açılışında Heydər Əliyev Fondunun icraçı direktoru Anar Ələkbərov, UNESCO baş direktorunun mədəniyyət məsələləri üzrə müavini Erneste Ottone Ramirez, Azərbaycanın Fransadakı səfiri Rəhman Mustafayev, UNESCO yanında daimi nümayəndəliyimizin rəhbəri, səfir Anar Kerimov, Fransada akkredite olunmuş səfirler, UNESCO-dakı missiyaların rəhbərləri, yerli ictimaiyyətin və Azərbaycan diasporunun nümayəndələri iştirak ediblər.

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin əməkdaşlarına ali xüsusi rütbələrin verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 24-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Məmməd oğlu Mehdiyevə gömrük xidməti general-polkovniki ali xüsusi rütbəsi verilsin.
2. Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin aşağıdakı əməkdaşlarına gömrük xidməti general-leytenantı ali xüsusi rütbəsi verilsin:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin birinci müavini İsmayıl Xəlil oğlu Hüseynova
Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səhət İsa oğlu Həbibbəyliyə.
3. Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin aşağıdakı əməkdaşlarına gömrük xidməti general-mayoru ali xüsusi rütbəsi verilsin:
Aksizli Məllar üzrə Baş Gömrük İdarəsinin rəisi Həsən Nəbi oğlu Eyubova

Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin rəisi Bəhrüz Faiq oğlu Quliyevə.
4. Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi Ceyhun Yusuf oğlu Məmmədova tibb xidməti general-mayoru ali xüsusi rütbəsi verilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2020-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Texniki yardım və qrant alınmasına dair sənədlərin bağlanması və təsdiq edilməsi Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında" 2006-cı il 17 aprel tarixli 388 nömrəli, "Dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin daxili və xarici borc alması Qaydası"nın təsdiqi haqqında" 2016-cı il 28 dekabr tarixli 1182 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" 2018-ci il 26 iyun tarixli 148 nömrəli və "Azərbaycan Respublikası adından borc alınması və zəmanət verilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 18 dekabr tarixli 410 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq "Sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirdikləri proqramların (layihələrin) əlaqələndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 2 iyul tarixli 768 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 17 aprel tarixli 388 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 4, maddə 320; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 8, maddə 1384; 2019, № 7, maddə 1222) ilə təsdiq edilmiş "Texniki yardım və qrant alınmasına dair sənədlərin bağlanması və təsdiq edilməsi Qaydaları"na aşağıdakı məzmununda 1.3-cü bənd əlavə edilmiş:
1.3. Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin dəstəklənməsi məqsədilə bu Qaydaların 1.1-ci bəndində nəzərdə tutulan sənədlərin bağlanması bu Qaydalara və "Sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirdikləri proqramların (layihələrin) əlaqələndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 2 iyul tarixli 768 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq həyata keçirilir."

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 28 dekabr tarixli 1182 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 12, maddə 2100; 2018, № 10, maddə 1991; 2019, № 4, maddə 644) ilə təsdiq edilmiş "Dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin daxili və xarici borc alması Qaydası"na aşağıdakı məzmununda 1.4-cü bənd əlavə edilmiş:
"1.4. Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin dəstəklənməsi məqsədilə xarici borc alma bu Qaydaya və "Sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirdikləri proqramların (layihələrin) əlaqələndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 2 iyul tarixli 768 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq həyata keçirilir."

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 26 iyun tarixli 148 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 6, maddə 1238, № 10, maddə 1991, № 11, maddə 2287; 2019, № 3, maddə 411, № 4, maddə 619, № 5, maddələr 839, 855, № 6, maddə 1027; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 2 iyul tarixli 766 nömrəli və 16 dekabr tarixli 878 nömrəli fərmanları) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin Nizamnaməsi"ne aşağıdakı məzmununda 3.1.31-1-ci və 3.1.43-1-ci bəndlər əlavə edilmiş:

"3.1.31-1. xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirdikləri proqramların (layihələrin) reallaşdırılması nəticəsində dəstək almış sahibkarlara dair məlumatların mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin vahid reyestrinə daxil edilməsini təşkil etmək";
"3.1.43-1. xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirdikləri proqramların (layihələrin) sahibkarların inkişafına təsiri səviyyəsini öyrənərək, növbəti dövrlərdə xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirəcəyi proqramların (layihələrin) istiqamətlərinə dair təkliflərin hazırlanmasını təmin etmək";

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 dekabr tarixli 410 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (I kitab), maddə 2567) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası adından borc alınması və zəmanət verilməsi Qaydası"na aşağıdakı məzmununda 1.2-1-ci bənd əlavə edilmiş:
"1.2-1. Azərbaycan Respublikası adından mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin dəstəklənməsi məqsədilə borc alma bu Qaydaya və "Sahibkarlığın dəstəklənməsi məqsədilə xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların maliyyələşdirdikləri proqramların (layihələrin) əlaqələndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 2 iyul tarixli 768 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq həyata keçirilir."

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2020-ci il

"Azərbaycan Respublikasında quş qripi xəstəliyinin qarşısının alınması və bu sahədə bütün qurumların birgə fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi üzrə Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 16 fevral tarixli 1320 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
"Azərbaycan Respublikasında quş qripi xəstəliyinin qarşısının alınması və bu sahədə bütün qurumların birgə fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi üzrə Dövlət Komissiyasının yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 16 fevral tarixli 1320 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 2, maddə 159, № 7, maddə 588, № 9, maddə 790; 2009, № 2, maddə 74; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 8, maddə 1384; 2019, № 2, maddə 295) 1-ci hissəsindən "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aqrar siyasət məsələləri üzrə köməkçisi - şöbə müdiri" sözləri çıxarılaraq və həmin hissədə "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ərazi-təşkilat məsələləri üzrə köməkçisi - şöbə müdiri" sözləri "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının Ərazi-təşkilat məsələləri şöbəsinin müdiri" sözləri ilə, "direktor" sözü "sədr" sözü ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2020-ci il

"Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 27 may tarixli 237 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 13 iyun tarixli 1605-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 24 iyul tarixli 1346 nömrəli Sərəncamının icrasını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:
"Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə

de" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 27 may tarixli 237 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 5, maddə 402; 2010, № 2, maddə 80; 2017, № 7, maddələr 1334, 1337; 2019, № 8, maddə 1389) 2.1-2-ci bəndi ləğv edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2020-ci il

Goranboy rayonunda əkin sahələrinin və əhalinin içməli suya olan tələbatının ödənilməsi üçün subartezian quyularının layihələndirilməsi və qazılması ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
1. Goranboy rayonunun əhalisi 30378 nəfər olan 16 yaşayış məntəqəsində (siyahı əlavə olunur) əkin sahələrinin və əkin üçün istifadə olunan həyətyanı torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, habelə əhalinin içməli suya olan tələbatının ödənilməsi üçün 17 ədəd subartezian quyusunun layihələndirilməsi

və qazılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşunun (investisiya xərclərinin) bölgüsündə Azərbaycanın rayonlarında su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə subartezian quyularının qazılması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 1,19 milyon (bir milyon bir yüz doxsan min) manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açığı Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılaraq.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2020-ci il

Georgi TSERETELI: "ATƏT PA Azərbaycan ilə əlaqələrin inkişafına böyük maraq göstərir"

Yanvarın 30-da Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov ölkəmizdə səfərdə olan ATƏT Parlament Assambleyasının (ATƏT PA) sədri Georgi Tsereteli ilə görüşüb.
Milli Məclisin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qonağı səmimi salamlayan Oqtay Əsədov bu səfər çərçivəsində keçiriləcək görüşlər Azərbaycan ilə ATƏT PA arasında münasibətlərin inkişafına dəyərli töhfə verəcəyinə ümid etdiyini bildirib.

Qeyd edilib ki, Georgi Tseretelinin ATƏT PA-ya sədrliyi dövründə müstəqil Azərbaycan ilə bu qurum arasında münasibətlər keyfiyyətə yeni səviyyəyə qalxıb. Qonağın ədalətli mövqeyi, proseslərə obyektiv baxışı sayəsində təşkilatın qurumları ilə əlaqələrimiz normal məcrada inkişaf etməkdədir. Təqdirəlayiq haldır ki, Azərbaycan nümayəndə heyəti tərəfindən qurumda qaldırılmış təşəbbüslər Parlament Assambleyasında dəstəklənib. Azərbaycan gələcəkdə də qurumda fəaliyyətini bu istiqamətdə davam etdirmək niyyətindədir.

Qonağın parlament seçkiləri ərafində ölkəmizə səfər etdiyini vurğulayan sədr Oqtay Əsədov qurum rəhbərliyinin ölkə əhəmiyyətli bu prosese diqqətini yüksək qiymətləndirib. Bildirib ki, qarşıdakı parlament seçkilərini ATƏT PA-nın xəti ilə 70-dən çox müşahidəçi izləyəcək. Ümumiyyətlə, parlament seçkilərini izləmək üçün 50 mindən artıq müşahidəçi qeydiyyatda alınıb. Onlardan 429-u beynəlxalq müşahidəçilərdir.
Spiker deyib ki, Azərbaycan azad və ədalətli seçkilərində iştirak etməyə hazırdır. Seçki prosesi və qanunvericilik təkmilləşdirilib. O, Əsədov əmin olduğunu bildirib ki, 9 fevral seçkilərində seçicilər öz iradələrini sərbəst şəkildə ifadə edərək parlamentdə namizədlər səs verəcəklər.

Söhbət zamanı Oqtay Əsədov qonağın təmsil etdiyi təşkilatın bu siyasi prosesə obyektiv qiymət verəcəyinə inandığını bildirib.
Səmimi qəbulu görə minnətdarlığını bildiren ATƏT PA-nın sədri Georgi Tsereteli ölkəmizdə səfəri çərçivəsində keçirdiyi görüşlərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Qeyd edib ki, Milli Məclisin rəhbərliyi ilə artıq müttəfəki xarakter halını almış bu təmaslar münasibətlərimizin inkişaf dinamikasının göstəricisidir. "ATƏT PA Azərbaycan ilə əlaqələrin inkişafında maraqlıdır. Azərbaycan bizim üçün çox önəmli ölkədir", - deyən

Georgi Tsereteli Azərbaycan nümayəndə heyətinin təşkilatın işində fəaliyyətindən razı qaldığını vurğulayıb, gələcəkdə də bu fəaliyyətin yüksək səviyyədə davam etdiriləcəyinə əminliyini bildirib.
Sonra Georgi Tsereteli fevralın 9-da keçiriləcək parlament seçkiləri ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.
Daha sonra tərəfləri maraqlandıran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.
Görüşdə Milli Məclis Sədri rəhbərliyini, ATƏT PA-da nümayəndə heyətimizin rəhbəri Bahar Muradova və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Azərbaycana səfərə gəlib

ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Georgi Tsereteli yanvarın 30-da Azərbaycana səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Georgi Tseretelini Milli Məclisin Sədr müavini Bahar Muradova qarşılayıb.

Georgi Tsereteli ATƏT ilə Azərbaycan arasında səmərəli əməkdaşlığın mövcud olduğunu bildirib. O deyib ki, ATƏT fevralın 9-da Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərinə əhəmiyyət verir və təşkilat olaraq biz də seçkiləri müşahidə edəcəyik.
ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Azərbaycanda müxtəlif istiqamətlərdə - siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə islahatlar həyata keçirildiyini qeyd edib.

O deyib ki, ATƏT fevralın 9-da Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərinə əhəmiyyət verir və təşkilat olaraq biz də seçkiləri müşahidə edəcəyik.
ATƏT Parlament Assambleyasının prezidenti Azərbaycanda müxtəlif istiqamətlərdə - siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə islahatlar həyata keçirildiyini qeyd edib.

Prezident Administrasiyasının məsul işçiləri bölgələrdə vətəndaşların müraciətlərini dinləyiblər

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçiləri şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq yanvarın 30-da Naftalan, Qax, Sabirabad, Laçın, Şəmkir şəhər və rayonlarının sakinləri ilə görüşüblər.
AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən keçirilən görüşlərdə sakinlərin qaldırıcı məsələlər diqqətə alınmış, bütün məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində tapşırıqlar verilib. Bəzi müraciətlər yerində həll edilmişdir. Araşdırma tələb edən müraciətlər nəzərə alınaraq onların həlli istiqamətində aidiyyəti üzrə göstərişlər verilib.
Görüşlərdə qeyd olunub ki, müxtəlif ölkələrdə gərginlik, qarlı toqquşmalar, müharibələr, kütləvi etiraz aksiyaları, polis zorakılığı, insan haqlarının kobudcasına pozulması, demokratik dəyərlərin tapdalanması müşahidə olunsa da, Azərbaycan sabitlik məkanı kimi inkişaf edir. Azərbaycanda sabitliyin təminatçısı Azərbaycan xalqıdır. Xalq-İttidat birliyi, həyatda keçirilən siyasətə verilən yüksək qiymət həm İttidatı daha da ruhlandırır, həm də ölkədə siyasi və iqtisadi sahələrdə sabitliyi təmin edir.

Artıq 26 ildir ki, Azərbaycan sabitlik şəraitində yaşayır və bu illər ərzində ölkə çox böyük inkişaf yolu keçib.
Diqqətə çatdırılıb ki, Prezident İlham Əliyevin regional sosial-iqtisadi inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində respublikamızda mütəmül infrastruktur, istehsal və əməliyyat sahələri yaradılıb, yeni iş yerləri açılıb. İlk növbədə əhalinin sosial rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına yönəlmis və tədbirlər bir daha təşkil edilir ki, dövlət siyasətinin həyata keçirildiyi istiqamətdə Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Son vaxtlar sosial-iqtisadi sahədə aparılan əsaslı islahatlar Prezident İlham Əliyevin əhalinin sosial vəziyyətinə yaxşılaşdırılması istiqamətində reallaşdırılan tədbirlərin davamıdır.
2019-cu il həm siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə, həm də kadr və struktur islahatları sahələrində dərin islahatlar ili kimi yadda qaldı. Bu islahatlar inkişafımızın bundan sonra daha da uğurlu olacağına əminlik verir. 2019-cu il də ümumi daxili məhsul 2,2 faiz artıb. Qeyri-neft sektorunda bu artım 3,5 faiz təşkil edib. Sənaye istehsalı 1,5 faiz, qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 14 faiz yüksəlib. Kənd təsərrüfatı 7 faiz

artıb, bitkiçilikdə bu artım 10 faizdən çox olub. İnflyasiya cəmi 2,6 faiz, əhalinin pul gəlirləri isə 7,4 faiz olub. Qeyri-neft ixracı 14 faiz artıb, valyuta ehtiyatları isə 6,4 milyard dollar çoxalaraq 51 milyard dollara çatıb. Adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarına görə, Azərbaycan MDB məkanında birinci yerdədir. Xarici ticarət dövriyyəsinin müsbət saldosu isə 6 milyard dollar təşkil edir. İqtisadi sahədə əldə edilmiş nəticələr və rəqəmlər artıq bir daha təsdiqləyir ki, bizim siyasətimiz düşünülmüş və nəticəyə hesablanmış siyasətdir.

Bildirilib ki, 2019-cu ildə Azərbaycanda ən böyük sosial paket reallaşdırıldı. Aparılmış islahatlar çox geniş sosial paketi həyata keçirməyə imkan yaratdı. Həm müasir Azərbaycan tarixində, həm də MDB məkanında bu dərəcədə böyük sosial paket bu günə qədər reallaşmamışdır. Azərbaycan sovet vaxtından qalmış əməllərin qaytarılmasında da vətəndaşlar üçün ən məqbul prinsip tətbiq edilib və bu sahədə də MDB məkanında birinci oldu. 2019-cu ildə həyata keçirilən sosial paket 4,2 milyon insanı əhatə etdi və vətəndaşların maddi vəziyyəti yaxşılaşdı. Minimum əməkhaqqı 2 dəfə, minimum pensiya 70 faiz, bəzi müavinətlər 50 faiz, bəzi müavinətlər 2 dəfə artırıldı. Sosial sahədə gedən müsbət proseslər və vətəndaşların rifah halının yaxşılaşdırılması prioritet məsələ olaraq qalır. Sosial infrastrukturla bağlı böyük işlər görüldü, 60 tıbb müəssisəsi, 84 məktəb tikilib və təmir edildi. Keçən il planlaşdırılan 900-dən çox şəhid ailəsinə mənzil təqdim edildi. Şəhid ailələri və Qarabağ əlilləri üçün bu il daha çox ev tikiləcək. Belə ki, bu kateqoriyadan olan şəxslərə 1500 mənzil verilməsi nəzərdə tutulur. Ünvanlı sosial yardımla bağlı 70 faiz artım baş verib, bu program 72 min ailəni əhatə edir.
Keçirilən görüşlərdə həmçinin məmur-vətəndaş münasibətlərinin sağlamlıq zəminində qurulmasını, insanlara layiqli xidmət göstərilməsini, etik davranış qaydalarına əməl olunmasının vacibliyi vurğulanıb.
Sakinlər bölgələrdə vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması üçün yaradılan rahat və əlverişli şəraitdən razılıqlarını ifadə edib, göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

X.S.Qocayevin (Xeyrəddin Qocanın) "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasının ədəbi və ictimai həyatında fəal iştirakına görə Xeyrəddin Sayəddin oğlu Qocayev (Xeyrəddin Qoca) "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 30 yanvar 2020-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 30 yanvar tarixli Sərəncamına Əlavə

Goranboy rayonunda qazılması nəzərdə tutulan subartezian quyularının yaşayış məntəqələri üzrə bölgüsünə dair siyahı

Sıra №-si	Yaşayış məntəqələri	Quyuların sayı	Əhalinin sayı
1.	Aşağı Ballıqaya kəndi	1	747
2.	Azad kəndi	1	551
3.	Balakürd kəndi	1	2030
4.	Boluslu kəndi	1	1396
5.	Goranlı kəndi	1	648
6.	Hazırhəmədi kəndi	1	1150
7.	Xan Qərvənd kəndi	1	4422
8.	Qarasuçu kəndi	1	509
9.	Qazançı kəndi	1	437
10.	Qızılhacılı kəndi	2	7090
11.	Muzdurlar kəndi	1	1586
12.	Nizami kəndi	1	1167
13.	Səfikürd kəndi	1	4698
14.	Şahməmmədli kəndi	1	816
15.	Veyisli kəndi	1	1930
16.	Yeni yol kəndi	1	1201
Cəmi		17	30378

Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə UNESCO-nun baş qərargahında Azərbaycan xalçalarının sərgisi açılıb

Əvvəlki 1-ci səh.

Heydər Əliyev Fondunun icraçı direktoru Anar Ələkbərov sərginin açılışında çıxış edərək "Yeni keşflər: Azərbaycan xalçaçılığında yeni motivlər" adlı layihənin ərəşəyə gəlməsindən danışdı. Bildirib ki, 10 il əvvəl Azərbaycan xalça sənəti UNESCO-nun Bəşəriyyətin Qeyri-Maddi Mədəni İrsinin Representativ Siyahısına, Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında isə "Xan Sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi" UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Bu baxımdan Şəki xalçalarının UNESCO-nun baş qərargahında sərgilənməsi böyük əhəmiyyət daşıyır. O, sərginin UNESCO-nun baş qərargahında təşkilinə göstərdiyi dəstəyə görə qurumun baş direktoru Odre Azuleyə təşəkkür edib.

Daha sonra sərginin açılışında UNESCO baş direktorunun mədəniyyət məsələləri üzrə müavini Erneste Ottone Ramirez, Azərbaycanın Fransadakı səfiri Rəhman Mustafayev, UNESCO yanında daimi nümayəndəliyimizin rəhbəri, səfir Anar Kərimov da çıxış ediblər. Çıxışlarda Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya və Heydər Əliyev Fonduna sərginin təşkilinə görə təşəkkür edilib. Bildirilib ki, bu sərgi Azərbaycan mədəniyyətini, xalçaçılığını daha yaxından

keşf etməyə imkan yaradır. Xalça toxuculuğu Azərbaycanın kimliyini əks etdirir. Xalça toxuculuğunun nəsil-dən-nəslə ötürüldüyü diqqətə çatdırılıb. Şəkinin zəngin mədəniyyət irsindən, ipəkçiliyindən, Azərbaycan memarlığının sədəvri olan Xan Sarayından danışılıb. Xalça sənətinin Azərbaycan xalqının estetik və dünyagörüşünü, eləcə də pluralist baxışlarını əks etdirdiyi bildirilib. Diqqətə çatdırılıb ki, sənət Azərbaycan xalqının həyatının ayrılmaz hissəsidir.

Qeyd edilib ki, mədəniyyətin irsinin qorunub saxlanması və nəsil-dən-nəslə ötürülməsi UNESCO-nun missiyasıdır. Azərbaycanın dövlət nümayəndələrinə qurumun bu missiyasına göstərdiyi dəstəyə görə minnətdarlıq bildirilib. Tədbirdə sərgilənən xalçaların toxucularından iki nəfəri, eləcə də Kann sərgisindən ruhlanaaraq Azərbaycana gəlmiş və xalça toxumağı öyrənmiş Filip Jüj də iştirak ediblər. Filip Jüj "Yeni keşflər: Azərbaycan xalçaçılığında yeni motivlər" adlı layihənin sakini olduğu Kann şəhərində təşkil edilmişdən məmnunluğunu bildirib və ehtimal vaxtdan Azərbaycan xalçalarına heyran olduğunu vurğulayıb. Diqqətə çatdırılıb ki, xalçaların

Sərginin rəsmi hissəsindən sonra tədbir iştirakçıları nümayiş olunan xalçalara seyr edib və motivlər, rənglərə bağlı fikirlərini bölüşüblər. Qeyd edək ki, Azərbaycan sənətçiləri, rəssamları Şəki Xan Sarayındakı əsrarəngiz ornamentlərdən, freskalardan ruhlanaaraq nəfis və zəngin əsərlər yaradıblar. Sərgidə nümayiş olunan xalçalar da məhz həmin ornamentlərin, Şəki motivlərinin əsasında xalçaçı-rəssam, Xalq rəssamı Eldar Mikayıyevdən əvvəlki əsərləri üzrə iki il ərzində 30 xalçaçı tərəfindən toxunub. Sərgi ilk dəfə 2019-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun Kann şəhərində keçirdiyi Azərbaycan mədəniyyəti günləri çərçivəsində təqdim edilmiş və il ərzində onun bir çox fransız şəhərlərində nümayiş nəzərdə tutulur. UNESCO-nun baş qərargahında təşkil olunan sərgi fevralın 4-dək davam edəcək.

Gömrükçülər peşə bayramlarını qeyd ediblər

Yanvarın 30-da Azərbaycan Respublikası gömrük orqanlarının yaranmasının 28-ci ildönümü və gömrük əməkdaşlarının peşə bayramı münasibətilə təntənəli mərasim və Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) 2019-cu il ərzindəki fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunan kollegiya iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gömrük əməkdaşları peşə bayramı münasibətilə Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzari önünə ekil qoyublar. Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzünə tər çiçəklər düzülüb.

Sonra Şəhidlər xiyabanına gələn gömrükçülər ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə yad edib, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə ekil qoyublar. Dövlət Gömrük Komitəsində keçirilən kollegiya iclasını DGK sədri, gömrük xidməti general-polkovniki Səfər Mehdiyev açıq elan etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səslənib. Mərasimdə çıxış edən S.Mehdiyev bildirdi ki, əsas Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan davamlı iqtisadi inkişaf strategiyasının Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi innovativ islahatlar hesabına uğurla reallaşdırılması ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artması, əhalinin rifah halının yaxşılaşması ilə yanaşı, beynəlxalq aləmdə nüfuzlu dövlətə çevrilməsinə də şərait yaradıb. Əldə olunan nailiyyətlərdə gömrük xidmətinin də payı olduğunu vurğulayan komitə sədri son illər ölkədə həyata keçirilən islahatlar çərçivəsində gömrük orqanlarının da bir sıra yeniliklər təbiiq etdiyini diqqətə çatdırıb. S.Mehdiyev qeyd edib ki, fiskal, hüquqpozmaçılara qarşı mübarizə, gömrük nəzarəti, ticarətin asanlaşdırılması və xüsusilə şəffaflığın təmin olunması istiqamətində ciddi nailiyyətlər əldə olunub.

Komitə sədri onu da qeyd edib ki, gömrük sistemində aparılan struktur və kadrlar islahatları idarəetmənin təkmilləşdirilməsinə, kadrların peşə hazırlığının artırılmasına və ümumiyyətlə, gömrük işinin müasir dünyanın çağırışlarına uyğun şəkildə yenidən qurulmasına müsbət şərait yaradıb. Gələcək hədəflərə toxunan S.Mehdiyev bildirdi ki, hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunan gömrük orqanlarının və onun əməkdaşlarının əsas məqsədi göstərilən etimadı doğrultmaq, dövlətə, dövlətçiliyə sədaqət nümayiş etdirməklə qarşıya qoyulan vəzifələri vicdanla yerinə yetirməkdir.

Sonra kollegiyanın gündəliyindəki məsələlər müzakirə olub. "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin 2019-cu ildəki fəaliyyətinin yekunları və qarşıda duran vəzifələr" barədə Dövlət Gömrük Komitəsi sədrinin birinci müavini, gömrük xidməti general-leytenantı İsmayıl Hüseynov çıxış edib. O bildirdi ki, hesabat dövründə ilk növbədə "kölgə iqtisadiyyat"ın aradan qaldırılması, şəffaflığın və vətəndə məmnuniyyətinin təmin olunması, beynəlxalq ticarətin asanlaşdırılması, qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə istiqamətində əldə edilən uğurlu nəticələr sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılmasına, dövlət büdcəsi gəlirlərinin, ölkəmizin ixrac və tranzit potensialının artmasına müsbət şərait yaradıb. Dövlət büdcəsinin gəlirlər hissəsinin formalaşmasında xüsusi rolu olan Dövlət Gömrük Komitəsi

2019-cu il üzrə nəzərdə tutulan 3 milyard 702 milyon manat büdcə öhdəliyinə qarşı 4 milyard 408 milyon 620 min manat gömrük ödənişlərinin toplanmasını təmin edib və proqnozda 119,1 faiz əməl olunub. Ötən ilin fevralından təbiiq edilən "Yaşıl dəhliz" buraxılış sistemi ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafına daha da təkən verib. Artıq 530 xarici ticarət iştirakçısı həm idxal, həm də ixracda bu sistemdən istifadə imkanını əldə edib. Ümumilikdə, xarici ticarət həcminin 8 milyard dolları "Yaşıl dəhliz" sistemindən istifadə edən biznes subyektlərinin payına düşüb.

Qeyd edilib ki, 2019-cu ildə aparılan islahatlar, gömrük-keçid məntəqələrində quraşdırılan müasir avadanlıqlar və təkmilləşdirilmiş idarəetmə sistemi hesabına sərhədkeçmə prosesləri asanlaşdırılıb, sürətli keçid təmin olunub, sərhədlərdə yerləşən gömrük postlarının buraxılış qabiliyyəti dəfələrlə artıb. Yük və nəqliyyat vasitələri fiziki yoxlamalara deyil, risklərin qiymətləndirilməsi və təhlili əsasında yoxlanışa cəlb olunub. Bu da ticarətin asanlaşdırılması və sərhədkeçmə prosesinin sürətləndirilməsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyır. Ticarətin asanlaşdırılması mərkəzləri ən müasir texniki vasitələr, "1 inspektor-1 nəqliyyat vasitəsi", "e-növbə" kimi innovativ layihələr və informasiya texnologiyalarının təbiiq hesabına sərhədkeçmə proseslərinə sərf olunan müddət 3 dəfəyə qədər azaldılıb. Əvvəllər gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrindən gün ərzində 250 yük nəqliyyat vasitəsi keçirdisə, hazırda bu rəqəm 600-ə çatdırılıb ki, bu da beynəlxalq ticarətin və tranzit əməliyyatlarının sürətləndirilməsi üçün mühüm amildir.

Komitə sədrinin birinci müavini onu da bildirdi ki, gömrük orqanlarının ən vacib fəaliyyət sahələrindən biri qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinin qarşısının alınmasıdır ki, ötən il 13443 hüquqpozma faktı aşkarlanıb və bunlardan 866-sı cinayət xarakterli faktlar olub. Aşkarlanan cinayət xarakterli faktların əksəriyyəti narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı olub. Ötən il 2 tonndan çox narkotik vasitə aşkar edilərək dövlətə qaytarılıb, qaçaqmalçılıq yolu ilə gətirilənlər aşkarlanan malların ümumi dəyəri isə 300 milyon dollardan çox olub.

Çıxışının sonunda İ.Hüseynov vurğulayıb ki, Azərbaycan gömrükçüləri dövlət başçısının ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun daha da artırılması, xalqımızın firavan gələcəyinin təmin edilməsi uğrunda göstərdiyi fəaliyyətdə yaxından iştirak edəcək, qarşıya qoyulan vəzifələrə məzəmmət və bacarıqlarını sərf edəcəklər.

Sonra Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səhət Həbibbəyli, Gömrük Sərhəd Buraxılış Məntəqələrinin İşinin Təşkilatı Baş İdarəsinin rəisi Şahin Ələsgərov, Dövlət Gömrük Komitəsi Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi Ceyhun Məmmədov və Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının rəisi Qulu Novruzov çıxış edərək ötən dövr ərzində görülən işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə məlumat veriblər.

Bundan başqa, iclasda "Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin 2020-ci il üçün İş Planı" təsdiq olunub. Daha sonra Dövlət Gömrük Komitəsinin xidmətdə fərqlənən bir qrup əməkdaşına Ümumdünya Gömrük Təşkilatının sertifikatları verilib, eləcə də Dövlət Gömrük Komitəsinin xidmətdə fərqlənən bir qrup əməkdaşına fəxri fərman və xüsusi rütbələr verilməsi haqqında komitə sədrinin müvafiq əmrləri diqqətə çatdırılıb.

Tədbirin sonunda yığıncaq iştirakçıları adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə müraciət qəbul olunub.

Bakıda Beynəlxalq Türk Akademiyası Elmi Şurasının üçüncü toplantısı keçirilib

Yanvarın 30-da Bakıda Beynəlxalq Türk Akademiyası Elmi Şurasının 3-cü iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) prezidenti, akademik Ramiz Mehdiyev, Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Qazaxıstan və Qırğızıstanın Təhsil nazirlərinin müavini Kanat Sarsembayev və Japarkul Taşiyev, Türkiyə Respublikası Milli Təhsil Nazirliyi Təlim və Təhsil İdarəsinin rəhbəri Burhanettin Dönmez, Türkiyə Respublikası Ali Təhsil Şurasının sədr müavini Mehmet Şişman, Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (TDŞS) Baş katibi Bağdad Amreyev, Türkdillil Ölkələrin Parlament Assambleyasının Baş katibi Altınkəç Mamayusupov, Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva, TÜRKSOY-un Baş katibini müavini Bilal Çakıcı, o cümlədən Türkiyə, Qazaxı-

stan, Qırğızıstan, Macarıstan və Özbəkistanın ölkəmizdə akkredite olunmuş səfir və diplomatları iştirak ediblər. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov açılış nitqi ilə çıxış edərək Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının qısa müddətdə bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirdiyini və öz fəaliyyətini genişləndirdiyini bildirdi. O,

Ümummilli Lider Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyevin səyləri nəticəsində Azərbaycanın Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası və bütün türk xalqları ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələrinin yüksək səviyyəyə çatdırıldığını vurğulayıb. Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası çərçivəsində təhsil və elm sahəsində əməkdaşlığın inkişaf edəcəyinə ümidvar olduğunu deyib. Beynəlxalq Türk Akademiyasının prezidenti Darxan Kızırdil isə rəhbərlik etdiyi təşkilatın etiməli fəaliyyəti barədə məlumat verdi. Diqqətə çatdırılıb ki, ötən il ərzində Beynəlxalq Türk Akademiyası 30-dan çox beynəlxalq forum, simpozium və seminar təşkil edib. Eyni zamanda

akademiya tərəfindən müxtəlif dillərdə 24 kitab nəşr olub.

Sonra 2020-ci il üzrə Beynəlxalq Türk Akademiyasının Elmi Şurasına sədrliyin Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinə keçdiyini bildirdən İlvə və hədiyyə Ceyhun Bayramova təqdim edildi. Daha sonra iclasda təşkilatın 2020-ci il üçün əsas elmi istiqamətləri, fəaliyyət prioritetləri və keçirilməsi planlaşdırılan türk dünyasının önəmli yubiley tədbirlərinin siyahısı, o cümlədən təhsil və elm sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilərək təsdiqlənib.

Xatırladaq ki, 2019-cu il oktyabrın 15-də Bakıda keçirilən Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının (TDŞS) VII Zirvə görüşü ilə təşkilatı sədrlik Azərbaycanı və müvafiq olaraq Beynəlxalq Türk Akademiyası Elmi Şurasının sədrliyi Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinə keçib.

Vaşinqtonda dondurulmuş münaqişələr və Ermənistanın işğalçı siyasəti müzakirə olunub

Vaşinqtonda "Demokratiyanı Mədəniyyətə" Analitik Mərkəzinin dondurulmuş münaqişələrə və bu münaqişələrə cəlb edilmiş tərəflərə münasibətdə dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların ikili standartlarına həsr olunmuş yeni məruzəsinin müzakirələri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, fondun vitse-prezidenti Conatan Şanzerin moderatörlüq etdiyi tədbirdə məruzə müəllifləri - Mərkəzi Asiya və Cənubi Qafqaz İnstitutunun və "İpək Yolu" Araşdırmalar Programının direktoru Svante Kornel və beynəlxalq münasibətlər sahəsində ekspert, Corcaun İnstitutunun professoru Brendra Şaffer çıxış ediblər.

Onlar bildirdilər ki, uzunsürən münaqişələrə cəlb edilmiş ərazilər bəzəndə siyasətin işlənilməsi üçün hazırlanmış hökumətlər, şirkətlər və qeyri-hökumət təşkilatlarının daimi problemdir. Dünyada xeyli mübahisəli ərazi və işğal zonası olduğuna görə hər hansı bir münaqişə bəzəndə siyasətin işlənilməsi üçün zamanı zəruri edir. Bu sual ortaya çıxır: başqa münaqişələrə də analoji siyasət tətbiq edilə bilərmi? Müxtəlif növ siyasətlərin yeridildiyi yerdə sual yaranır: bu fərqlər hansı prinsip üzərində qurulur, yaxud hansı məqsədləri güdür?

Ekspertlər bildirdilər ki, Avropa Məhkəməsinin bu yaxınlarda çıxardığı qərarə görə, Avropa İttifaqına gətirilən və lordan çayının qərb sahilindəki yəhudi məskənlərində istehsal edilən mallar olduğu kimi diqqət göstərilməlidir. Bununla belə, ne Avropa Məhkəməsi, ne

iddiaların qəbul edilməsinə mane olur, amma əvvəlki kimi status-kvoya əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilmədiyinə görə, belə əraziləri uzun müddət qeyri-müəyyən vəziyyətdə saxlayır. Problem təkəç bəzəndə deyil ki, BMT, Birləşmiş Ştatlar, Avropa İttifaqı, özəl korporasiyalar və QHT-lər son dərəcə məntiqsiz hərəkət edirlər. Məsələ bundadır ki, onların siyasəti selektivdir və çox vaxt qarazlı münasibəti üzə çıxır. Bu da beynəlxalq münasibətlər sistemində daha dərin problemlərin olduğunu göstərir.

Kornel və Şaffer bildirdilər ki, hazırda bəzi işğalçı dövlətlər işğal edilmiş ərazilərə nəzarət etdikləri ni həmin ərazilərdə oyuncaq rejimlər yaratmaq vasitəsilə pərdələməyə çalışırlar. Rəsmi Yerevanın Azərbaycanın işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ regionunda qurduğu oyuncaq rejim bunun bariz nümunəsidir. Bu oyuncaq rejimlər beynəlxalq birlik tərəfindən tanınmasa da, onların muxtariyyətinin imitasiyası işğalçı dövlətə fayda gətirir. Bundan fərqli olaraq, ərazi mübahisəsində öz bilavasitə rolunu etiraf edən ölkələr, bir qayda olaraq, işğal edilmiş ərazilərə oyuncaq rejim yaratmaq vasitəsilə nəzarət edən dövlətlərdən daha çox xarici təzyiqlə üzləşirlər.

Müzakirələr zamanı qeyd edilib ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun və ətraf rayonlarının işğalına gəldikdə isə bütün Azərbaycanlı əhali həmin ərazilərdən qovulub. B.Şaffer deyib ki, 700 mindən çox etnik azərbaycanlı erməni silahlı qüvvələri tərəfindən öz doğma yurd-yuvasından didərgin salınıb, onların əmliki isə bu günədək istifadə olunur. Faktlara əsaslanan hesabatda o da bildirilib ki, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi 1988-ci ildə Ermənistanın Azərbaycana ərazi iddiaları, hətə Sumqayıt hadisələrindən əvvəl azərbaycanlıların Ermənistandan qovulmasının birinci fazası ilə başlayıb.

Xatırladaq ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası 1993-cü ilin aprel-noyabr aylarında Azərbaycan ərazilərinin erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğalını pisləyən, erməni silahlı qüvvələrinin həmin ərazilərdən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını və məcburi köçkün azərbaycanlıların doğma torpaqlarına qaytarılmasını üçün şəraitin yaradılmasını tələb edən 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnəmələr qəbul edib. BMT Baş Assambleyası 2008-ci ilin martında 62/243 nömrəli qətnəmə qəbul edərək, beynəlxalq birlikli Təhlükəsizlik Şurasının qətnəmələrində ifadə olunmuş mövqeyini bir daha təsdiq edib. BMT Təhlükəsizlik Şurasının bu qətnəmələri əsasında müxtəlif ölkələrin qanunverici orqanları və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən erməni işğalçı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən çıxarılmasını tələb edən onlarca qətnəmə qəbul edilib.

9 fevral Milli Məclisə seçkilər günüdür

Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclası keçirilib

Yanvarın 30-da Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilib.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Katibliyinin Media və ictimai əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, əvvəlcə Komissiyanın 2020-ci il 21 yanvar tarixli iclasının protokolu təsdiq olunub. Sonra 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərlə əlaqədar MSK-ya daxil

olmuş müraciətlərə baxılıb. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada və müddətdə iclas çıxarılan müraciətlər Komissiya üzvləri tərəfindən geniş müzakirə edildikdən sonra müvafiq qərarlar verilib.

Beynəlxalq müşahidəçilərin və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirak etdiyi iclasda həmçinin qarşıdan gələn 9 fevral Milli Məclisə seçkilərlə bağlı cari məsələlərə baxılıb.

Qərar № 17/106

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 21 yanvar 2020-ci il tarixli iclas protokolunun təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci və 28.4-cü maddələrinə uyğun olaraq **qərara alır**: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 21 yanvar 2020-ci il tarixli iclasının protokolu təsdiq edilsin.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifə Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

30.01.2020-ci il

Qərar № 17/107

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 28 yanvar 2020-ci il tarixli 38 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə 57 sayılı Kürdəmir seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd İbrahimova Gülzar İsaخان qızı 2020-ci il yanvarın 28-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək seçkiqabağı təşviqatın aparılması zamanı onun hüquqlarının pozulmasını iddia etmiş, bu pozuntuların aşdırılmasını və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciətin aşdırılması qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2020-ci il 21 yanvar tarixli iclasının protokolu təsdiq olunub. Sonra 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş

Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimatın 7.8-ci bəndinə uyğun olaraq araşdırma müddətinin artırılması barədə vəsatət qaldırılmışdır.

Vəsətət onunla əsaslandırılmışdır ki, müvafiq qərar qəbul edilməsi üçün müraciətdə göstərilən halların tam, hərtərəfli və obyektiv aşdırılması, iş üzrə zəruri olan bütün sübutların əldə edilməsi üçün dairə seçki komissiyasının da araşdırma və təsdiqləmə məqsədilə araşdırma müddətinin artırılması zəruridir.

Vəsətət əsaslı olduğundan təmin edilməli, əlavə aşdırılma aparılması üçün müddət 3 gün artırılmalıdır.

Yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci və 112-1.10-cu maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi

Seçki Komissiyasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimatın 9.6-cı bəndinə əsasən **qərara alır**:

1. 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 57 sayılı Kürdəmir seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd İbrahimova Gülzar İsaخان qızının Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 28 yanvar 2020-ci il tarixli 38 sayılı müraciətinin aşdırılması müddəti 3 gün artırılıb.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifə Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

30.01.2020-ci il

Qərar № 17/108

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 28 yanvar 2020-ci il tarixli 39 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə 93 sayılı Bərdə şəhər seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Baxşəliyev Ərəstun Əli oğlu, 94 sayılı Bərdə kənd seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Əhmədli Dadaş Rəşid oğlu və digərləri 28 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək seçkiqabağı təşviqatın aparılması zamanı onların hüquqlarının pozulmasını iddia etmiş, bu pozuntuların aşdırılmasını və bununla bağlı müvafiq tədbirlərin görülməsini xahiş etmişdir.

Müraciətin aşdırılması qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2020-ci il 21 yanvar tarixli iclasının protokolu təsdiq olunub. Sonra 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş

Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimatın 7.8-ci bəndinə uyğun olaraq araşdırma müddətinin uzadılması barədə vəsatət qaldırılmışdır.

Vəsətət onunla əsaslandırılmışdır ki, müraciətdə göstərilən halların tam, hərtərəfli və obyektiv aşdırılması, iş üzrə zəruri olan bütün sübutların əldə edilməsi və müvafiq qərar qəbul edilməsi üçün müraciətə əlavə olunmuş videomaterialin Mərkəzi Seçki Komissiyasına nəzdində fəaliyyət göstərən mətbuat qrupu təmsilçilərinin də iştirakı ilə birgə araşdırılması məqsədilə müddətin artırılması zəruridir.

Vəsətət əsaslı olduğundan təmin edilməli, əlavə aşdırılma aparılması üçün müddət 3 gün artırılmalıdır.

Yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci və 112-1.10-cu maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi

Seçki Komissiyasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimatın 9.6-cı bəndinə əsasən **qərara alır**:

1. 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 93 sayılı Bərdə şəhər seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Baxşəliyev Ərəstun Əli oğlu, 94 sayılı Bərdə kənd seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Əhmədli Dadaş Rəşid oğlu və digərlərinin Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 28 yanvar 2020-ci il tarixli 39 sayılı müraciətinin aşdırılması müddəti 3 gün artırılıb.

2. Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Sədr Məzahir Pənahov
Katib Arifə Muxtarova
Katib Mikayıl Rəhimov

30.01.2020-ci il

MSK-nın nəzdindəki Mətbuat Qrupunun yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib

Yanvarın 30-da Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində fəaliyyət göstərən Mətbuat Qrupunun yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclası MSK-nın üzvü, Mətbuat Qrupunun rəhbəri Qabil Orucov açdı.

O qeyd edib ki, qrupun yaradılmasında əsas məqsəd KİV-də seçkiqabağı təşviqatın aparılması qaydalarına əməl olunmasını nəzarət etməkdir. Q.Orucov bildirib ki, qrupun fəaliyyəti MSK tərəfindən qəbul edilmiş müvafiq əsasnamə ilə tənzimlənir.

"Bizim əsas vəzifəmiz daxil olan müraciətlərə baxaraq onları müzakirə üçün MSK-nın iclasına təqdim etməkdir. Mətbuat qrupunun bu tapşırığını məqsədi bəzi məsələləri müzakirə etməkdir. Qeyd edim ki, seçki qanunvericiliyi sosial media ilə bağlı məsələləri tənzimləyir. Bu gün mən istədim ki, əsasən sosial şəbəkələrdən istifadə etməklə seçkiqabağı təşviqat aparmaq istəyi ilə əlaqədar bəzi məsələləri müzakirə edək. Burada tənzimləyici mexanizmin olmaması o demək deyil ki, sosial media da məsuliyyət nəzərə alınmalıdır. Artıq sosial şəbəkələr araşdırma zamanı istifadə olunan əsas mənbələrdəndir. Qanun həm əməl etmə, həm də hörmət etmək üçündür. Yeni seçkilər orqanda təmsil olunmaq istəyən şəxs qanuna həm əməl, həm də hörmət etməlidir", - deyə MSK üzvü əlavə edib.

Q.Orucov deyib ki, özünü blogger adlandıran şəxslər seçkiqabağı təşviqat

zamanı müxtəlif istiqamətlər üzrə fəaliyyət aparırlar. Müəyyən çatışmazlıqları ortaya çıxarmaq, tənqibçi fəaliyyət göstərmək istəyənlər də var. "Bəzən belə halların şahidi oluram ki, bir namizəd digər namizəd barədə sosial media vasitəsilə müəyyən fəaliyyətlər həyata keçirir. Biz burada, ilk növbədə, qanunvericiliyin tələblərini başa düşməliyik. Ümumiyyətlə, seçkiqabağı təşviqat necə aparılmalıdır? Namizəd öz təşviqat hüququnu digər namizədin fəaliyyətini qiymətləndirmək istiqamətində reallaşdırmalıdır? İstədim ki, bu kimi məsələlər ətrafında müzakirələr aparıq", - deyə o vurğulayıb.

Seçki Məcəlləsinin 88-ci maddəsinə əsasən aydın şəkildə yazılıb ki, seçkiqabağı təşviqatda sui-istifadəyə yol verilmir. Məcəllədə göstərilir ki, sosial, irqi, milli, dini nifrət və düşmənçilik yaradan təşviqata yol verilmir. Bu məqamlar cinayət qanunvericiliyinin təsiri altına düşür. İnzibati və mülki qanunvericiliyinin təsiri altına düşən fəaliyyətlər də ola bilər.

Q.Orucov bildirib ki, namizədlərin bərabərlik statusunun təmin olunması azad rəqabət mühitinin yaradılmasının əsas prinsiplərindən biridir. Namizədlərin bərabərlik statusu təmin edilməlidir. Namizəd tərəfindən digər bir namizədin şərəf və ləyaqətinin alçaldılmasına yönələn fəaliyyət qanunla qadağan olunur. Əgər bir namizədin əleyhinə hər hansı fəaliyyət olursa, digər namizədə öz hüquqlarını müdafiə etmək üçün də şərait yaradılmalıdır.

Q.Orucov hələlik qrupa müraciətin daxil olmadığını deyib. MSK-nın və

Mətbuat Qrupunun üzvü Fuad Cavadov sosial medianın günbəgün artan rolundan danışaraq bildirdi ki, bu, günümüzün reallığıdır. Görürük ki, zaman keçdikcə sosial şəbəkələr vasitəsilə seçkiqabağı təşviqatın aparılmasına daha çox yer verilir.

MSK-nın və Mətbuat Qrupunun üzvü Almas Qəhrəmanlı ünvanlanan suala cavabında qeyd edib ki, təhqir və böhtan istənilən halda cinayət məsuliyyəti yaradır.

"Ödənişsiz təşviqata qoşulan media qurumunda böhtan xarakterli məlumat yayılırsa, həmin qurumun birbaşa vəziyyətdəki, digər namizədə də şərəf və ləyaqətini qorumaq üçün şərait yaratсын və təkbiz versin", - deyə A.Qəhrəmanlı vurğulayıb.

Azərbaycan Mətbuat Şurası sədrinin müavini, MSK nəzdindəki Mətbuat Qrupunun üzvü Müşfiq Ələsgəri ilə bildirdi ki, sosial şəbəkələr dünyanı heç bir ölkəsində tənzimlənmir.

2016-cı ildə Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə belə bir əlavə edildi ki, harada olmasından asılı olmayaraq, təhqir və böhtan cinayət məsuliyyəti yaradır. Amma bunun namizədlərə aid olub-olmadığı aydın deyil. Yaxşı olar ki, namizədlərlə bağlı standartlar nəzərdə tutulsun. Sosial şəbəkələrə gəlincə, hansısa mexanizmlərin təbiq olunması uğurlu praktikadır deyil.

Sonda Mətbuat Qrupunun üzvləri KİV-də seçkiqabağı təşviqatın aparılması qaydaları ilə bağlı müxtəlif məsələlər ətrafında geniş müzakirə aparıb və ünvanlanan suallara cavablandırılıb.

Şabran-Siyəzən seçki dairəsi üzrə maarifləndirici treninqlərə aşağı seçki komissiyalarının 420 üzvü cəlb edilib

Yanvarın 30-da 54 sayılı Şabran-Siyəzən seçki dairəsində Milli Məclisə seçkilərlə hazırlıqla əlaqədar aşağı seçki komissiyaları üzvlərinin maarifləndirilməsi proqramı çərçivəsində təşkil olunan treninqlər davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, fevralın 2-dək davam edəcək treninqlər seçki dairəsinin 70 məntəqəsi üzrə, ümumilikdə 420 aşağı seçki komissiyası üzvünü əhatə edir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) tərəfindən keçirilən məşğələlər gündə iki dəfə olmaqla, hər sessiyada 36

nəfərədək üzvün iştirakı ilə təşkil edilir.

Oyuni vasitələrdən istifadə edilməklə keçirilən treninqlərdə məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri səsvermə prosesi, seçki prosesinin müstəsna hallar, səslərin sayılması və protokolların doldurulması da daxil olmaqla, seçki günü prosedurları barədə ətraflı məlumatlandırılıb, praktiki məşğələlər zamanı müxtəlif mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb və iştirakçıları maraqlandıran suallara cavablandırılıb.

Dairə seçki komissiyasının sədri Saleh Təhməzov

bildirib ki, treninqlər zamanı hər bir aşağı seçki komissiyası üzvünə Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən hazırlanmış "Seçki günü üçün yaddaş kitabçası", səsvermənin nəticələri haqqında protokol nümunəsi və bir sıra digər zəruri sənəd nümunələri təqdim olunur.

Seçki komissiyasının sədri qeyd edib ki, dairə üzrə 18 namizəd qeydə alınıb. Deqiqləşdirilmiş son seçici siyahılarına görə, seçicilərin ümumi sayı 52 min 315 nəfərdir.

Aşağı seçki komissiyalarının üzvləri üçün treninqlər şimal bölgəsində 51 sayılı

Qusar, 52 sayılı Quba, 53 sayılı Quba-Qusar, 55 sayılı Xaçmaz şəhər və 56 sayılı Xaçmaz kənd seçki dairəsi dairə seçki komissiyalarının hər birində təşkil edilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 27 dekabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında insan hüquqları və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı" əsasında təşkil olunan məşğələlər MSK-nın təlim kurslarında iştirak etmiş trenerlər tərəfindən aparılıb.

Seçki hazırlığı davam edir

33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsində müşahidələrimiz göstərdi ki, seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsi tam təmin olunacaq

Əvvəlki 1-ci səh.

Qeyd edək ki, bu seçki dairəsi bütün seçkilərdə seçicilərin yüksək fəallığı ilə fərqlənib. Dairə seçki komissiyasına gəlmiş məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri üçün treninqlərin keçirildiyi vaxta təsadüf etmişdi. Dairə Seçki Komissiyasının sədri Əlibabə Bayramovun sözlərinə görə, bu seçki dairəsindən Milli Məclis deputatı seçilmək uğrunda 12 namizəd mübarizə aparır. Onlardan 3-nün namizədliyi siyasi partiyalar tərəfindən irəli sürülüb. 8 nəfər isə öz təşəbbüsü ilə və ya bitərəf kimi seçki marafonuna qatılıb. Namizədlərdən 3-ü qadındır.

Qeyd edək ki, bu seçki dairəsində 47614 seçici qeydə alınıb. Onlar dairə üzrə 39 seçki məntəqəsində öz səslərini verəcəklər. Dairə üzrə

ən yaşlı seçici isə 110 yaşlı Nəzdi İsaq qızıdır.

Görüşlərimiz zamanı onu da bildirdilər ki, həm dairə, həm məntəqə seçki komissiyalarının sədrlərinin və üzvlərinin maarifləndirilməsi üçün MSK tərəfindən

müxtəlif olaraq treninqlər keçirilir, seçkilərə hazırlıq və səsvermə günü görülməli işlər təlimatına uyğun olaraq onlara ətraflı izah edilir. Hazırda məntəqə seçki komissiyalarının sədrləri və üzvləri üçün treninqlər

davam edir. Bu treninqlər komissiya üzvlərinin seçki təcrübəsinin artırılmasında, həm də seçicilərin fəallığının yüksəldilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Öyrəndik ki, 33 sayılı seçki dairəsi üzrə bütün seçki məntəqələrində texniki təchizat yüksək səviyyədədir. İllər öncə bütün məntəqələr yüksək səviyyədə təmir olunub. Bu proses sonrakı illərdə davam etdirilib. Həm-

çinin dənizsəhə və şəraiti pis olan seçki məntəqələrinin yerinin dəyişdirilməsi daim diqqət mərkəzində olub. Son bələdiyyə seçkilərindən sonra bütün seçki məntəqələrinə növbəti dəfə baxış keçirilib. Hazırda parlament

seçkiləri ilə əlaqədar olaraq məntəqələrin hər biri seçkiyə aid olan zəruri əşyalarla - səsvermə kabinələri, qutular, seyflər təchiz olunub. Onlar fasiləsiz elektrik enerjisi, telefon və internetlə təmin edilib. Seçki məntəqələrinin təmiri isə daim diqqət mərkəzində olduğundan dairə üzrə bu sahədə vəziyyət tədqiqatı aparılıb.

Müşahidələrimiz zamanı məlum oldu ki, seçki məntəqələrinə seçici siyahılarının asılması üçün müasir standartlara cavab verən lövhələr də verilib. O cümlədən bütün seçki məntəqələrinə yaxın ərazilərdə təşviqat lövhələri yerləşdirilib. Bundan başqa, namizədlərin təbliğat və təşviqatı üçün münbit şərait yaradılıb.

33 sayılı seçki dairəsi üzrə seçki məntəqələrinin 10-da veb-kameralar quraşdırılıb.

Bu kameralar vasitəsilə dünyanın istənilən nöqtəsindən seçkinin gedişatını internetdən izləmək mümkün olacaq. Dairə üzrə seçkinin izləmək üçün isə indiyədək 746 nəfər müşahidəçi qeydə alınıb.

Seçkilər hər bir xalqın tarixində mühüm rol oynayır, onun gələcək inkişaf yolunu müəyyənləşdirən mühüm siyasi proses kimi xarakterizə olunur. Bu prosesin məntiqi yekunu olaraq da hər bir xalq öz taleyini inandığı, etibar etdiyi siyasi qüvvə və şəxslərlə bağlayır. 33 sayılı Xətai birinci seçki dairəsindəki müşahidələrimiz göstərdi ki, parlament seçkilərinin demokratik, ədalətli və şəffaf keçirilməsi tam təmin olunacaq.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Mehriban Əliyevanın himayəsində, dövlətin diqqətində

Autizmdən əziyyət çəkənlər daim Birinci vitse-prezidentin şəxsi nəzarəti altındadırlar

Əvvəli 1-ci səh.

“Kaşalata”nın göy önlüklü ofisiantları...

Biz də autizmlil uşaqların dünyasına baş vurmaq üçün “Birgə və Sağlam” Autizmlil Mübarizə İctimai Birliyinin yerləşdiyi ünvana üz tutduq. Bu mərkəzdə autizmlil uşaqlar və yeniyetmələr həm təhsil alır, həm də dünyagörüşlərini artırmaqla yanaşı, müxtəlif peşə bacarıqlarına yiyələnirlər. Peşə bacarıqlarını isə Birliyin tərkibindəki “Kaşalata” kafedə mənimisəyirlər. Təbii ki, tətlimçilərin köməyi ilə. Mərkəzdə baş çəkdiyimiz ilk yer də məhz “Kaşalata” kafe oldu.

Bu balaca, rəngarəng kafeyə daxil olanda özünü başqa aləmdə hiss edirsən. Kiçik, dairəvi, rəngli, üzərlərinə çiçək qoyulan masalar, küzərlərə buruq əl stullar, al-əvənlər pərdələr, bir künçdə uşaqların rəsm əsərləri, digər künçdə sintizator və tərə-təmiz digərləri arasında göy önlüklü, əlləri əlcəkli, başları papaqlı uşaqlar ofisiantlar...

İçəri daxil olan kimi uşaqlardan biri gülməzlə bizi qarşılayıb salamladı, “xos gəldiniz” deyir. Mətbəxdə qızğın iş gedir. Öyrənirik ki, bu gün uşaqlar “ponçiq” şimiyatı hazırlayırlar.

“Kaşalata” kafenin tətlimçisi Xanım Əsgərova deyir ki, yeniyetmə və gənc autizmlil şəxslər burada müxtəlif peşə bacarıqlarına sahib olmağa çalışırlar. Onların hər biri üçün xüsusi fəaliyyət cədvəli tərtib olunur. Uşaqlar bu cədvəllərdən istifadə edərək, heç kəmdən asılı olmadan öyrənməyə çalışırlar: “Fəaliyyət cədvəllərini hazırlayarkən maksimum sadə dilə yazırıq. Oxumağı və yazmağı bacarmayan uşaqlara isə şəkil vasitəsilə göstərib izah edirik. Hər uşaq bu müəllim-tətlimatçı meşğul olur. Elə uşaq var ki, 3 defədən sonra hansısa işi özü sərbəst etməyi öyrənir. Bu, uşağın potensialından asılıdır. Hazırda kafedə 12-21 yaş arası 13 uşaq fəaliyyət göstərir. Onlar bir çox bacarıqlar qazanıblar. Çay, qəhvə dəmləyir, kartof fri, tost hazırlayırlar, şimiyatları bişirirlər. Kafe hissəsində sifarişlərin hazırlanması, verilməsi, həmçinin təmizlik, qabların yuyulması kimi işləri yerinə yetirmək burada işləyən hər bir uşağın vəzifəsidir. Bəzən bişirdiklərini kafeye gələn qonaqlara servis edirlər. Bəzən özləri oturub yeyirlər. Atelye hissəsində isə uşaqlar dincəlib, birgə vaxt keçirir, əl işləri hazırlayırlar. Bu, onların çox xoşuna gəlir, məmnun qalırlar”.

Yaşın ki, kafenin adının - “Kaşalata”nın nə demək olduğunu düşünürsüz. Bunu kafenin yaradılmasının təşəbbüskarı “Birgə və Sağlam” Autizmlil Mübarizə İctimai Birliyinin sədri Aytən Eynalova gülməylə söyləyərək belə izah edir: “Bu sözün tarixçəsi oğlu itirdiyi nitqi təzədən bərpa etdiyi zamanlara gedib çıxır. Salatı çox sevirdi. “Qaşiq” sözünü “salat” ilə birləşdirib, bütün yeməklərə “kaşalata” deyirdi. Bu sözü ilk dəfə səsləndirəndə bizə maraqlı gəldi. Fikir-ləşdik ki, gələcəkdə bir restorana açib adını “Kaşalata” qoyarıq. Tale elə gətirdi ki, o adı bu kafeye qoy-

duq. Kafenin əsas məqsədi gəlir əldə etmək deyil. Bura kiçik olduğundan müştərilər, əsasən, dost-tanış-ların məsləhəti ilə gələnərdir. Müx-təlif ictimai təşkilatlar, tələbələr, blo-gerlər, valideynlər məlumat alıb ka-feyə gəlirlər. Məqsədimiz həm uşaqlara sosial adaptasiya mühiti yaratmaq, həm də onları peşə ilə tə-min etməkdir. Yəni autizm sindromlu bir gənci cəmiyyətə hazırlamaq, onları cəmiyyətdə fərqlilikləri ilə qə-bul edə biləcək hala gətirməkdir. Uşaqlarımız burada əldə etdikləri təcrübə və bilikləri ilə gələcəkdə hansısa bir kafe və restoranda işlə-yə bilirlər”.

“Oğlumun diaqnozunu ilk dəfə özüm qoydum”

Aytən Eynalova ilə birlikdə mə-kəzi gəzirik. Sədr bildirir ki, birliyin əsas məqsədi autizmlil uşaqlara, gənclərə və onların ailələrinə dəstək olmaq, eyni zamanda ölkə səviyyəsində autizmlil məsələləri həlləmək, onları cəmiyyətə hazırlamaq, onları cəmiyyətdə fərqlilikləri ilə qə-bul edə biləcək hala gətirməkdir. Uşaqlarımız burada əldə etdikləri təcrübə və bilikləri ilə gələcəkdə hansısa bir kafe və restoranda işlə-yə bilirlər”.

“Oğlumun diaqnozunu ilk dəfə özüm qoydum. Düzdür, bir çox adam məni yanılmağa çalışırdı ki, bu, autizm deyil. Təəssüf ki, ölkə-mizdə bu xəstəliyin daqiq diaqnozu nu qoyan həkim de olmadı. Uşağın yaşı çox kiçik olduğu üçün autizmə oxsadım, dedilər zamanla düzələ-cək, problemin mənə olduğunu ifadə etdilər. Diaqnozu qoya bil-medikləri üçün Türkiyəyə yola düş-dük. Orada 10 daqiqəlik müayinədən sonra oğluma “atipik autizm” diaq-nozu qoyuldu. Ölkəyə qayıdandan sonra mütəxəssislərlə görüşdük, proqramlar təyin olundu. Amma bax-dım ki, problem bu şəkildə həll olun-mayacaq. Dünya təhsili və araşdır-maları autizmlil uşaqla həftədə mi-nimum 20, maksimum 40 saat meşğul olmaq lazım olduğunu və yalnız o zaman həyata tutuna biləcəklərini söyləyirdi. Mən isə Azərbaycanda bu sahədə heç bir reabilitasiya mərkəzi tapa bilmirdim. Söhbət 14 il ön-cədən gedir. Ona görə də yoldaşım-la universitet təhsili aldığımız Türki-yəyə köçdük, orada reabilitasiya-larına başladım. Bu, elə bir haldır ki, ailədə mütləq bir adam özünü o uşağa fəda etməlidir. Bu da ana olur. İş hə-yatını dayandırın özümü övladım-a həsr etdim. Onun reabilitasiyası, in-kişafı, sosial həyatı ilə meşğul olma-ğa başladım. 5 il sonra vətənimizə qayıtdım... İndi oğlumun 16 yaşı var. Yaraşlıq yeniyetmədir. Six reabilita-siya nəticəsində çox gözəl özünə-qluq bacarıqlarını həyata keçirir. Oxuması, yazması var, akademik

bacarıqları yaxşı inkişaf edib. Özünü idarə edir. Gözlə müsiqi və idman bacarığı var. Amma hələ də sərbəst həyatda yaşaya bilmir, yanında dəstə-yi olmalıdır”.

“Biz daim Mehriban xanımın nəzər-diqqətindəyik”

Aytən xanım sözləyir ki, hələ Türkiyədə yaşadığı müddətdə hə-yat yoldaşı Hazi Eynalovla birlikdə autizmlilə bağlı layihələr hazırlamağa başlayıblar. Onların mürcəti ilə nət-cəsində Ailə, Qadın və Uşaq Proble-maları üzrə Dövlət Komitəsi ilə Türki-yenin TİKA təşkilatı arasında 18 aylıq layihə həyata keçirilib. Azər-baycandan bu sahənin 5 mütəxəssis-i Türkiyənin Qazi Universitetinin xüsusi təhsil fakültəsində qonaq tə-ləbə qismində təcrübə keçib, təhsil alıblar. Ölkəmizə qayıdandan sonra Aytən Eynalova bir müddət özəl qur-umda işləyib, orada uşaq bölməsi ni qurub. Lakin bununla məhdudlaş-mamaq, daha geniş iş qurmaq qəra-rına gəlib: “Anladım ki, dəstək verə biləcəyimiz insanlar qismi bununla məhdudlaşmamalıdır, sosial iş ol-malıdır. Bunun da ən uyğun yolunu ic-timai birlik yaratmaq olduğunu dü-şündüm. Beləcə, 2013-cü ildə yola-daşım-la birlikdə təşkilatı təsis etdik. Həmin ildən etibarən autizm sind-romlu uşaqların təhsilinə, ümumi vəziyyətlərinə, ailələrinə dəstək ol-mağa başladım. Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkə-zi, “Lider qadınlar” İctimai Birliyinin dəstəyi ilə ölkəmizdə autizmlilə bağlı maarifləndirici layihələr həyata ke-çiririk. Müxtəlif konfranslar, kon-qresslər, Tibb Universitetində pan-el-lər, seminarlar, mavi gecimlərdə bulvarda yürüşlər keçirib, ticarət və ailə-veriş mərkəzlərində buket və fayllar paylamışıq. Ən önəmli layihə-mizi - ölkəmizdə autizm sindrom-lu yeniyetmələrin fəaliyyət göstə-rəcəyi xör və ritm qruplarını qurduq, 2 il bundan öncə Muğam Mərkəzin-də Natiq Şirinovun, Tünzələ Ağayevanın dəstəyi ilə konsert keçirdik. 2 aprel - Dünya Autizm Məlumatlan-dırma günündə “Mavi işıqla işıqlan-dır” aksiyasına Bakının ən meşhur binaları - “Alov” qüllələri, Qız qalası, Bakı Kristal zalı, Bakı Olimpiya Sta-dionu, SOCAR-ın binası qoşularaq “biz də sizin yanınızdayıq” deyirlər”.

“Birgə və Sağlam” Autizmlil Mü-barizə İctimai Birliyi son 3 ildə “SOCAR Türkiyə”nin dəstəyi ilə Amerikanın Uşaq İnkişaf İnstitu-tunun təhsil sistemini Azərbaycana transfer edib. Keçən il BP Azər-baycan və tərəfdaşlarının dəstəyi ilə ö-lkəmizdəki reabilitasiya mərkəzləri-nin 55 mütəxəssisi xarici ekspertlər tərəfindən hazırlandı. Azərbaycan-da ilk dəfə olaraq “Autizmlil fərdlər üçün material və fəaliyyət kitabı” neşr olundu. Yaxın günlərdə işe au-tizm veb portalı təqdim ediləcək. Autizmlil uşaqla necə işləmək lazı-mdırsa, mərhələli şəkildə videolarla orda paylaşılacaq. Kitabın PDF va-riantı da portaldə yerləşdiriləcək. Autizmlil övladı olan valideynlər hə-min materiallardan sərbəst şəkildə istifadə edə biləcəklər.

Birlik Heydər Əliyev Fondunun, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın daim nəzarətində və diqqətindədir: “Ötən il fondun dəstə-yi ilə Heydər Əliyev Mərkəzində I Autizm Mədəniyyət Festivali təşkil edildi. Festivalda fondun vitse-prezidentini Leyla Əliyevanın əsəri köç-ürülmüş parçadan hazırlanan kollek-siyası təqdim olundu. Modeler-di-zayner Zemfira Musayevanın hazırladığı kolleksiyayı podiumda reabil-itasiya mərkəzimizin 10 uşağı nü-mayış etdirdi. Heydər Əliyev Fondu-nun dəstəyi ilə bu ilin fevralında “Fərqli fərqlər” konqresi, apreldə I Autizm Mədəniyyət Festivali keçir-iləcək. Eləcə də bir neçə mütəxəssis-imiz xaricə təlimə göndəriləcək. Heydər Əliyev Fondunun qayğısı daim üzərindədir, müxtəlif tədbir-lərimizin təşkilində dəstəyini bizdən ənik etmir. Bu diqqət və qayğının ən bariz nümunəsi isə ötən ilin ok-tyabrında Azərbaycanın Birinci vit-se-prezidenti, Heydər Əliyev Fon-du-nun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın bizim reabilitasiya mərkə-zini ziyarət etməsi oldu. O gün bi-zim üçün unudulmaz, həyəcanverici bir gün idi. Bu vaxta kimi mərkəzi-mizi çoxları ziyarət edib. Amma Mehriban xanım kimi səmimi, an-la-yışlı, uşaqları başa düşən ziyarətçi görməmişdim. O, uşaqlarımızla fərqli ünsiyyət qurdu. Onların hər biri-lə tək-tək danışdı, mütəxəssislərimizlə söhbət etdi, problemlərimizi soruş-du, “nəyə ehtiyacınız olarsa, bizə müraciət edin” dedi. Biz ölkəmizdə Autizm Mərkəzini quruluşu yön-ündəki təklifimizi səsləndirdik. Mehriban xanım da qarşıda bu yön-də çox yaxşı çalışmalar olacağı mü-j-dəsini verdi. Bu da bizi sevindirir. Bilirsinizmi bu, autizmlil övladı olan ailələr üçün necə ümidverici xəbər-dir?! Övladlarımızın ömür boyu məhkum olduğu bu zillətə mübarizə aparmamızda Mehriban xanım Əliyevanın hər zaman bizimlə ol-duğunu və olacağını hiss etdik”.

Elə 31 Dekabr - Dünya Azər-baycanlılarının Həmriylik Gününü və Yeni il bayramını da Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Reabil-itasiya Mərkəzində autizm sin-dromlu uşaqlarla qeyd etdi. Özü də bu dəfə tək yox, qızıları Leyla Əliyeva və Arzu Əliyeva ilə birlikdə... Mehriban xanım uşaqlarla birgə tort bişirdi, onlarla söhbət etdi. Daha sonra bişirdikləri tortu çay süfrəsi arxasında dadıblar.

Birinci vitse-prezident Reabil-itasiya Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən xör kollektivini il birgə ma-hni ifa etdi. Mərkəzin yetirməsi olan, hazırda Azərbaycan Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin ikinci kur-sunda təhsil alan Əlisahib Bayramov və digər uşaqlar pianoda müx-təlif musiqilər çaldılar. Beləcə, fərqli fərddir üçün daha bir unudulmaz, xoş gün yaşandı...

“Autizmlil uşağın ən böyük problemi məktəbə gedə bilməməsidir”

Birlik sədri qeyd edir ki, hazırda autizmlil uşaqların Reabilitasiya Mərkəzində 70-ə yaxın uşaq inten-

siv terapiya alır. Onlarla müvafiq tə-lim keçən 30-a qədər mütəxəssis çalışır. Terapiyada elmi və təcrübə cəhətdən sübut olunmuş tətbiqi davranış analizi sistemindən istifa-də olunur: “Biz Türkiyənin “Tohum otizm” vəqfi, “SOCAR Türkiyə”nin dəstəyi ilə ABA (Applied Behaviour Analysis) - tətbiqi davranış analizi sistemini Azərbaycana transfer et-mişik. Bu, yeganə elmi əsaslı sis-temdir. Bu sistemlə hər uşağın fəa-liyyət cədvəli olur. Tətlimçilər tərəfin-dən hazırlanmış fəaliyyət cədvəlləri uşaqların müstəqil hərəkət verdirlərini formalaşdırmağa kömək edir. Xüsusi təhsil, musiqi, idman mütə-xəssislərinin də uşaqlarla dərsləri olur. İşin çətinliyi və ağırlığı ondan ibarətdir ki, hər uşaq bir mütəxəssis meşğuldur. Autizmlil uşağın ən böyük problemi məktəbə gedə bil-məməsidir. Belə uşaqlara individual yanaşma olmalıdır. Bu da bir çox or-ta təhsil müəssisələrində yoxdur. Məktəblər belə uşaqları qəbul etmir, etsə də, idarə edə bilmir”.

Autizm anadangəlmə olub, beyin və sinir sisteminin fərqli quruluşu və ya fəaliyyətindən qaynaqlandıqı qə-bul edilən nevropsixiatrik bir pozuntudur. Başqaları ilə ünsiyyətdən çə-kinən, fərdin daxili dünyası ilə üz-üzə qalmasına yol açan autizm, ümumilikdə üç yaşdan bir qədər er-kən ortaya çıxaraq uşağın davranış-larına mənfi təsir göstərir. Hələ də autizmin yaranmasının dəqiq sə-bəbləri elmə məlum deyil. Lakin müt-xəssislər hesab edirlər ki, autizm yaranması həm irsi, həm də do-ğuşdan əvvəlki, doğuş zamanı və sonradan qazanılmış bir sıra inkişaf-tə təsiredici faktorlarla, hamiliklə zama-nı baş verən narahatlıqlar, eləcə də uşaqlıqda edilən peyvəndlərlə əlaqədar ola bilər. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün autizm xəstəlik yox, sindrom adlandırılır: “Keçən ilin statistikasına görə, hər 59 uşaqdan biri autizmlil kimi dün-yaya gözünü açır. Bu, çox böyük rə-qəmdir. Getdikcə artmasının səbəbi də bilinmir. Autizmin yüngül, orta və ağır dərəcəsi var. Yüngül formalı autizmlil uşaqların həyata tutunma ehtimalı daha yüksəkdir. IQ səviyy-əsi aşağı olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi müalicəsi olmadığı üçün onun hədi-sələri qavraması daha asandır. Ağır dərəcəli autizmlilərdə əqli geriləmə-lər olduğundan qavrama və həyata tutunma bacarıqları da çətinləşir. Burada erkən diaqnozun çox önəmli rolunu oynayır. Müasir tətqiqat-lara əsasən autizmi əsəb sisteminin patologiyası ilə əlaqələndirirlər. Tib-bi

Ədəbi irsimiz

İctimai fikir tariximizin XIX əsrin sonu - XX əsrin ilk onilliklərinə aid dövrü ayrı-ayrı düşünçü sahiblərinin imzaları, sözləri ilə o qədər zəngindir ki, bu sərəvətin miqyasını yalnız yeni tədqiqatlar sayəsində müəyyən edə bilərik. Ayrı-ayrı tədqiqatçılarımızın əsərlərində, elmi tapıntılarından birəndən qarşına el adları, ədəbi simalarımızın müəllifliyi ilə yaradılmış elə söz inciləri çıxır ki, klassik irs xəzinəmizə sadəcə valeh olursan. Beləlikləndən biri də 1869-1943-cü illərdə yaşamış, rəvan təbib dili ilə bir-birindən gözəl şeir nümunələri yaradaraq XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində Şuşada, sonra isə Bakının zəngin ədəbi mühitində özünü layiqli yer tutmuş İbrahim Məşədi Əbdül oğlu Musayevdir. Öz dövründə, daha çox İbrahim Tahir Qarabaği toxolması ilə şöhrət tapmış şairin bədii irsi müasirləri ilə müqayisədə çox az öyrənilib. Zəngin və çoxcəhətli yaradıcılığa malik İbrahim Tahirin poetik irsi, publisistikası sağlığında kitab halında nəşr olunmayıb. Yalnız 2013-cü ildə, ölümündən dörd il sonra ayrı-ayrı poetik əsərləri müxtəlif mətbuat orqanları və arxivlərdən toplanaraq "Elm və təhsil" nəşriyyatında işıq üzünə gəlmişdir.

Tahir Qarabaği təkcə tənqid etmir, mövcud durumun təsvirinə yönəlmir, öz şeirləri ilə cəmiyyətə aydın inkişaf yollarını göstərir. Məsələn, şeirlərinin birində o, xalqa azadlıq, hürriyyət arzularını qanunun aliliyinin, cəmiyyətdə haqq-ədalətin təmin olunmasını vacib sayır. Tərəqqi etmiş xalqların, cəmiyyətlərin bu sahədə qazandıqları təcrübəni ölkəyə gətirmək üçün gedib onların təcrübəsini öz etməyi zəruri bilirdi. Şair digər millətlərin tərəqqi tapmasına həssas baxaraq onlardan nümunə götürməyi öz xalqına tövsiyə edirdi.

İbrahim Tahir Qarabaği dünyaya, insana, cəmiyyətə açıq bəsrət gözü ilə baxır. O, bütün ictimai bələmlərin kökünü insanların cəhətdə yaşamada, irləmə, elmə, mədəniyyətə nifrətlə yanaşmasında, qəflət yuxusuna qapılıb qalmada görür. Yalnız öz mənfəətini düşünən, başqalarının fəlakətinə zərər qədr de acımayan cılız xislətli insanlara üz tutaraq yazır:

*Din qaradımı bisərə saman görün oğlan,
Evdə bürünüb yatması yorgana nədəndir?
Millət sözü, ehsan adı ortaya gələndə,
Koc tutması ağzını hər bir yana nədəndir?*

Zahirədə millət adından danışan, özünü millətsevər kimi qələmə vermək istəyən insanlar da şair satıra atəşinə tutur. Onları heç olmasa, müsəlman adətlərinə riayət edərək möhtaclarla kömək göstərməyə çağırır, bunun savab iş olduğunu göstərir.

Qəzəl ədəbiyyatının ustası

Üslub etibarilə romantiklərə, daha çox romantizmin maarifçilik qanadına yaxınlaşan İbrahim Tahir Qarabağının əsərlərinin böyük bir qismini qəzəllər təşkil edir. Klassik irsimizin tədqiqatçılarından olan və öz əsərlərində İbrahim Tahir Qarabağının də şeirlərinə diqqət yönəldən filologiya elmləri doktoru İsmail Qəribli qəzəllərin istinadən onun fars dilinə, Şərq tarixinə, ilahiyyat elmlərinə, klassik şeir ənənələrinə, ərəz vəzninin qayda-qanunlarına dərin bələd olduğunu göstərir. İbrahim Tahir qeydsiz-şərtsiz M.Füzuli ədəbi məktəbinin istedadlı nümayəndələrindən biri hesab edir. Yeri gəlmişkən, özü də Füzuliyə böyük məhəbbət bəsləyən, ona həm xüsusi şeir həsr edən, həm də bir sıra qəzəllərini təxmis edən şairin yazdıqlarının əksəriyyəti məhəbbət mövzusunda:

*İlahi, eylə bizi eşq məbtələ demədik,
Eşqi eylə bizi dərd-i bidad demədik.
Dedik həyalını bizlərlə eylə həmsöhbət,
Hayasız biza et yarü aşına demədik.*

*Vəfa mətamı umduq pəriqlərdən,
O bivaqalr etsin biza çağa demədik.
Həmişə bəzmi-məhəbbədə biz safa sürək,
O bəzm bizlər üçün verməsin safa demədik.*

Tədqiqatçıların fikrincə, şairin məhəbbət mövzusunda yaratdığı qəzəlləri həm dil-üslub, həm də məzmun və sənətkarlıq cəhətdən klassik poeziyanın qəliblərinə yüksək səviyyədə cavab verir. Qəzəllərinin parlaq bədii xüsusiyyətləri ilə İbrahim Tahir Qarabaği Azərbaycan çün böyük ənənələrə malik qəzəl ədəbiyyatının ustalarından biri sayılır.

Yanan əlyazmalar

Əfsuslar olsun ki, şairin əsərlərinin bir qismi itib-ətib. Bir qismini isə məlumatlara görə, repressiya illərində təzyiqlərdən qorunmaq üçün özünü yandırır. Çünki repressiya dalğası İbrahim Tahir Qarabağının da ailəsindən yan keçməmişdir. Şairin böyük oğlu Cəmil Berlin də təhsilini bitirib, 1926-cı ildə Vətəne qayıdaraq burada çalışmaya başlamışdır. Kiçik oğlu Əli Musayev sonralar Azərbaycanın görkəmli rejissorlarından olmuş, çəkdiyi qismətətrajlı sənədli filmlərlə tanınmışdır.

Ortaçlı oğlu Əzizin isə taleyi çox faciəli olmuşdur. 1929-cu ildə G.V.Plexanov adına Xalq Təsərrüfatı İnstitutunun Mühəndis-iqtisad fakültəsini bitirən Əziz "Azneftzavodlar" trestinin rəis müavini vəzifəsinə qədər yüksəlmiş, amma sonra günahsız yerə tutularaq 1941-ci ilin 28 iyulunda güllələnmişdir. Deyilənə görə, şair də əlyazmalarının bir qismini oğlu tutulan dövrədə sobada yandırmışdır.

Maraqlı burasındadır ki, 23 il sovet cəmiyyətində yaşamasına rəğmən İbrahim Tahir Qarabağının bu cəmiyyəti tərənnüm edən birçə misrasına da rast gəlmək mümkün deyil. Şair şeirlərinin hər hansı birində sovet cəmiyyətinə işarə edəcək birçə kəlmə belə işlətmir. Onun sağlığında Yazıçılar İttifaqına üzv ola bilməməsinin, heç bir kitabının nəşr olunmamasının, uzun illər ərzində unudulmasının əsas səbəbi də, görünür elə budur.

Amma xəzinəni tapmaq heç vaxt gec deyil. Əsas odur ki, onu üzə çıxaran, dəyər verənler olsun. Üzərində İbrahim Tahir Qarabaği imzası olan düşüncə xəzinəsi də bu gün öz tədqiqatçıların yolunu gözləyir.

**İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"**

Akademik Fuad Əliyev - 70

Görkəmli alim, xeyirxah insan

Tələfə gətirib ki, 1967-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Kimya fakültəsinə daxil olarkən Gəncədən gəlmiş və bizimlə bir qrupda oxuyan Fuad Yusif oğlu Əliyev ilə tanış olmuş və o vaxtdan bir yerdə müxtəlif elmi tədqiqat institutlarında fəaliyyət göstərmiş, elmi nailiyyətlərimizi birgə bölüşürük.

Dünya poeziyasının sönməz ulduzu olan Nizami Gəncəvinin vətənidə "Nizami Gəncəvi Mərkəzi", Qərb bölgəsinin arxeoloji və etnoqrafik materiallarla zəngin olması nəzərə alınaraq "Arxeologiya və etnoqrafiya" şöbəsinin yaradılmasına AMEA Rəyasət Heyəti qərar vermişdir.

1995-ci ildə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin Gəncə şəhərində keçirilən növbədənəkar iclasında qərb bölgəsinə kadr hazırlığı və elmi tədqiqatların koordinasiyası məqsədilə "Xəbərlər" məcmuəsi jurnalının nəşrinə qərar verilməmiş və akademik Fuad Əliyev "Xəbərlər" məcmuəsinin baş redaktorluğunu seçilmişdir.

"Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq respublikanın qərb bölgəsinin de dinamik inkişafı naminə, ixtisaslı kadrların hazırlanması tələbatı qarşıda duran ən mühüm vəzifələrdən biri olmuşdur. Uzun illər ərzində Gəncə Elm Mərkəzində aparılan tədqiqatlar və elmi potensialın inkişafı, elmi kadrların formalaşması şəhərdə elmi-texniki tərəqqi ilə yanaşı, yeni-yeni tələbləri qarşıya qoymuşdur.

Ölkə prezidenti cənab İlham Əliyevin neft kapitalının əqli mülkiyyəti vəzifəsinə bu sahənin daha da inkişaf etməsinə səbəb olmuşdur. Bu məqsədlə 2012-ci ilin dekabr ayında cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə Gəncə Elm Mərkəzinin əsasında Gəncə Bölməsi və onu tərkibində 7 elmi tədqiqat institutları yaradılmışdır.

Bir neçə kəlmə də akademik Fuad Əliyevin elmi fəaliyyəti və nailiyyətləri haqqında fikirlərimi bölüşmək istəyirəm. Azərbaycan Dövlət Universitetində aldığı yüksək təhsil nəticəsində ki, o, 1981-ci ildə elmin ən çətin sahələrindən biri olan kimya, neft kimyası sahəsində müvəffəqiyyətlə elmlər namizədi, 1991-ci ildə isə elmlər doktoru alimlik dərəcəsinə layiq görülmüşdür.

**Baxtivar MƏMMƏDOV,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Polimer Materiallar İnstitutunun direktoru,
AMEA-nın müxbir üzvü**

Bakı Ali Neft Məktəbinin 11 tələbəsi xaricdə ixtisasartırma kurslarında iştirak edəcək

Bakı Ali Neft Məktəbinin (BANM) 11 tələbəsi Norveç, Fransa və İtaliyada 2 ay ərzində ixtisasartırma kurslarında iştirak edəcək.

Onlar Heydər Əliyev Fondu və İtaliyanın neft və qaz şirkəti - "Technip FMC" arasında imzalanmış əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində həyata keçirilən "Neft, qaz və neft-kimya sahəsində təhsil alan tələbələr üçün texnologiya biliklərinin ötürülməsi üzrə magistr programı" layihəsinin qalibləridir.

Layihə çərçivəsində qalib seçilən 11 nəfərdən 6-sı - Cavid Məmmədli, Fidan Quliyeva, Cavid Məcidov, Nigar Cahangirova, Fərid Hacıbalayev, Arzu Abdullayeva kimya mühəndisliyi ixtisasının V kurs tələbələridir.

Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasımov xaricdə ixtisasartırma kurslarında iştirak edəcək tələbələr və onların valideynləri ilə görüşüb. Tələbələri təbrik edən rektor bildirib ki, gərgin və rəqəbətli əmək bazarında peşəkar mütəxəssis kimi yetişmək üçün diplom yetəri deyil. O qeyd edib ki, ixtisala bağlı biliklərlə yanaşı, praktiki bacarıqlar, xarici dil

bilgileri, yaradıcı yanaşma, sosial bacarıqlar, idarəetmə bacarıqları, məsuliyətli yanaşma, nizəm-intizam, global tendriylərə uyğunlaşma, yenilikləri tətbiq etmək və onlara adaptasiya olmaq da çox önəmlidir. Rektor onu da əlavə edib ki, tələbələrin şəxsi inkişafında xüsusi izlər qoyacaq bu kurs onların ən çətin həmkarları ilə yeni əlaqələr qurması baxımından da perspektivlidir.

E.Qasımov ixtisasartırma kurslarında iştirak edəcək tələbələrə təcrübə keçəcək ölkələrdə əməkdaşlıq tələbələr və onların valideynləri ilə görüşüb. Tələbələri təbrik edən rektor bildirib ki, gərgin və rəqəbətli əmək bazarında peşəkar mütəxəssis kimi yetişmək üçün diplom yetəri deyil. O qeyd edib ki, ixtisala bağlı biliklərlə yanaşı, praktiki bacarıqlar, xarici dil

bilgileri, yaradıcı yanaşma, sosial bacarıqlar, idarəetmə bacarıqları, məsuliyətli yanaşma, nizəm-intizam, global tendriylərə uyğunlaşma, yenilikləri tətbiq etmək və onlara adaptasiya olmaq da çox önəmlidir. Rektor onu da əlavə edib ki, tələbələrin şəxsi inkişafında xüsusi izlər qoyacaq bu kurs onların ən çətin həmkarları ilə yeni əlaqələr qurması baxımından da perspektivlidir.

E.Qasımov ixtisasartırma kurslarında iştirak edəcək tələbələrə təcrübə keçəcək ölkələrdə əməkdaşlıq tələbələr və onların valideynləri ilə görüşüb. Tələbələri təbrik edən rektor bildirib ki, gərgin və rəqəbətli əmək bazarında peşəkar mütəxəssis kimi yetişmək üçün diplom yetəri deyil. O qeyd edib ki, ixtisala bağlı biliklərlə yanaşı, praktiki bacarıqlar, xarici dil

**B.MİRZƏYEV,
"Azərbaycan"**

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri atəşkəs rejimini pozmaqda davam edir

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Ermənistanın Noyemberyan rayonunun Şavarşavan kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayrım kəndində, Bərd

rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Qaralar kəndində, Krasnoselsk rayon ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Cəvahirli, Abdinli, Yusifcanlı, Xocavənd

rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəli, Qaraxanbəyli, Qorqan, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Nüzgər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

Klassik ənənələrə sadıq şair

Şuşalı tacirin oğlu

İbrahim Tahir Qarabaği 1869-cu ildə Şuşa şəhərində anadan olub. Atası Hacı Əbdül əvvəlcə furqonçuluq etmiş, sonra isə bir dostu ilə şərikli manufaktura açmış və tacir kimi tanınmışdır. Atası dünyadan kəçəndən sonra şair qardaşı ilə birgə həmin manufakturanın fəaliyyətini 1918-ci ilə qədər davam etdirə bilməmişdir. Şuşada onu sairliyi ilə yanaşı, nüfuzlu tacir kimi də tanıyırdılar.

İbrahim Tahir Qarabaği ilk təhsilini şuşalı Molla Əli Xəlilinin məktəbində almış. Burada ərəb və fars dillərini mükməllə öyrənir. Elə bu məktəbdə təhsil aldığı illərdə də onda ədəbiyyata dərin həvəs yaranır. Fars şeirlərinin əsərləri ilə yaxından tanış olur. 20 yaşından isə özü də Tahir (ərəbcə pak, təmiz) təxəllüsü ilə şeir yazmağa başlayır.

XIX əsrdə Qarabaği ədəbi mühitində böyük nüfuz sahibi olan Mir Mövsüm Nəvvabın "Təzkireyi-Nəvvab" əsərində o zaman hələ 22-23 yaşlarında olan bu gənc şair haqqında etraflı söhbət açılır. Burada onun fars dilində 22, Azərbaycan dilində isə 4 şeiri də verilir.

İbrahim Tahir Qarabaği gənc yaşlarından elmə, maarifə dərin rəğbət bəsləyər, mətbuat orqanlarına böyük maraqla göstərirdi. Məhz bu marağın nəticəsi olaraq o, XX əsrin əvvəllərində Bakıda nəşr olunan əksər qəzet və jurnallara əlaqə yaradır. Ardıcılıqla həm publisistik məqalələri, həm də kəskin ruhlu, ictimai məzmunlu şeirləri ilə həmvətənlərini cəhalətə, geriliyə qarşı mübarizəyə səsləyir. Onların istiqal arzularını tərənnüm edir.

Zəmanəsinin tanınmış maarifpərvərlərindən biri kimi şair müəllimlik fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün müvafiq dövlət qurumlarından icazə alır. 1926-cı ilə qədər Şuşadakı "Nərimaniyyə", "Bünaydiyyə", "Kamaliyyə" və Şuşa birinci qızlar məktəbində tarix müəllimi kimi çalışır. Bakıya köçdükdən sonra isə nəşriyyat sistemində işləyir. Daha çox tərcüməçilik fəaliyyəti ilə məşğul olur.

"Nofəl" təxəllüsü müəllif kim idi?!

İbrahim Tahir Qarabaği tez-tez "Nofəl" təxəllüsü ilə "Molla Nəsrəddin" jurnalında feyletonlarla çıxış edirdi. Bu təxəllüs uzun illər ərzində yanlız olaraq məşhur qəzəlxan Əliqası Vahidə aid edilirdə, sonrakı araşdırmalar bu yazıların müəllifinin məhz İbrahim Tahir Qarabaği olduğunu sübuta yetirir. Şair "Ağcaqanad", "Şahdəyi", "Tərəqqi" və "Şişeyi" imzaları ilə "Tərəqqi", "Sədayi-həqq", "Yeni kənd" və s. bu kimi dövrü mətbuat orqanlarında da mütəmadi çıxışlar edərmişdir. Bu faktı görkəmli alim Qulam Məmmədli "İmzalar" kitabında göstərir. Bundan başqa, "İbrahim Musayev", "İbrahim Tahir", "İbrahim Tahir Qarabaği", "İbrahim Tahir Şuşi" də onun şeir və məqalələrində istifadə etdiyi imzalarından idi.

İbrahim Tahir Qarabaği mətbuatda işıq üzünə gətirən məqalələrində dövrün aktual problemlərinə toxunur, mütərəqqi ruhlu xalqı kimi qələm vüdaşlarının diqqətini xalqın maarifləndirilməsi, ictimai problemlərin həlli məsələlərinə yönəldirdi. Ayrı-ayrı yazılar, mətbuat orqanları, fikir çərəyanları arasında o vaxtlar üçün çox geniş yayılmış mənasız dərəcəli, didişmələr, həтта qarşıqlıq təhqirələr onu ən çox narahat edən məsələlərdən idi. İbrahim Tahir Qarabaği bu mübahisə və münaqişələrin insanları üçün heç bir faydasının olmadığını bildirir, ziyalılar arasında barış yaratmaqda çalışır, başqalarını da buna çağırır.

Dövrünün qabaqcıl ziyalısi kimi, o, xalqın maariflənməsində, mədəni inkişafında mətbuatın missiyasını aydın dərk edir, mətbu sözün təsir gücünü öz ali məqsədlərinə deyil, mənasız çəkşimələrə sərf olunmasını yanlız sayırdı. Bu müdrik ziyalını narahat edən həm də o idi ki, xalqın öz dogma ana dilində qəzet-jurnal, mətbu sözə əsədü-əhtiyacını olduğu bir zamanda millətsevər ziyalılarımızın min bir əziyyətlə yaratdıqları mətbuat orqanlarını birçə qədər üsul-idarəsi, senzura bu cür qarşıdurmaları bəhanə edərək bağlaya bilərdi. Şair xalqın elm, ədəb sahibi olmasında mətbuatın müstəsna rol oynayacağını ziyalı təəsübkeşliyi ilə daim diqqətə çatdırırdı.

O dövrədə Azərbaycan ziyalılarını müəyyən qütblərə bölünmüşdür. Məsələn, "Füyuzat" jurnalı ilə "Molla Nəsrəddin" jurnalı ilə "Molla Nəsrəddin" çilər arasında müxtəlif məsələlərə münasibətdə kəskin ziddiyyət yaranmışdır.

İbrahim Tahir Qarabaği isə bütün qütblərdən olan ziyalılara yaxın münasibət saxlayırdı. Onun Cəlil Məmmədquluzadə, Əhməd bəy Ağaoğlu kimi görkəmli ziyalılarına sıx dostluq əlaqələri vardı. O, 1926-cı ildə Bakıya köçəndən sonra Cəlil Məmmədquluzadə tez-tez şairin evinə qonaq gələr, aralarında maraqlı ədəbiyyat müzakirələri, duzlu-məzəli söhbətlər olarmış.

İbrahim Tahir Qarabağının külliyyatı içində onun Mirzə Cəlilə ünvanladığı zarafatlyana şeirlər çoxdur və bu da onların yaxın dostluq münasibətlərindən xəbər verir.

Ümumilikdə isə şairin irsini ardıcıl şəkildə nəzərdən keçirən tədqiqatçılar ötən əsrin 20-ci illərinin ortalarından başlayaraq Bakı mühitinin onun yaradıcılığına müsbət təsir göstərdiyini yazırlar. Məhz bu dövrdən etibarən onun fəaliyyət qəvrəsi genişlənir, mövzu dairəsi çoxşəxəl istiqamətlərə yönəli.

Mütərcim

Bu həm də elə bir dövr idi ki, ötən əsrin 30-cu illərinə doğru klassik Şərq və Azərbaycan şairlərinin irsinə münasibət müsbət mənada dəyişir, tərcümə sənətinin inkişafına təkan verilir və fars dilini mükməllə bilən tərcüməçi şairlərə böyük ehtiyac yaranırdı. İbrahim Tahir Qarabaği də bu prosesin fəal iştirakçılardan idi. Təsədüfi deyil ki, həmin illərdə dahi fars şairi Əbülqasim Firdovsinin "Şahname" əsərinin ilk tərcüməçilərindən biri məhz o olmuşdur. İbrahim Tahirin mükməllə fars dili biliklərinə, şairlik istedadına və tərcüməçilik bacarığına bələd olan müəyyən təşkilatların rəhbərləri son dərəcə məsuliyətli bir dövrədə "Şahname"nin iki irləhməli hissəsinin "Zöhhak və "Gəvə", eləcə də "Səyavuş" hissəsinin hərfi tərcümesi ilə yanaşı, onların Azərbaycan dilində nəzmə çəkilməsi işini də İbrahim Tahirə həvalə etmişdilər. O, üzərinə düşən vəzifəni uğurla yerinə yetirmiş, 1934-cü ildə həmin dastanlar Ruhulla Axundovun elmi redaktorluğu ilə 5000 tirajla nəşr edilmişdi. Bu tərcümə işinin yüksək uğurdan irəli gəldir ki, "Şahname"nin müvafiq hissələrinin ardınca Ömər Xəyyam, Xaqani Şirvani, Nizami Gəncəvi, Hafiz Şirazı, Əlişir Nəvai və başqa klassik Şərq şairlərinin əsərlərinin Azərbaycan dilinə tərcümesi də məhz ona etibar edilmişdi.

İbrahim Tahir Qarabaği bu şairlərin əsərlərini müəyyən qismini Azərbaycan dilinə uğurla çevirmişdi.

Millət şairi

O, öz zəmanəsinə qabaqlamış şair idi. Şeirlərində ictimai-siyasi motivlər xüsusi yer tuturdu. Həm də İbrahim

Azərbaycanla Ukrayna neft-qaz sahəsində əməkdaşlığa dair sənəd imzalayıb

Yanvarın 30-da Kiyevdə enerji sahəsində əməkdaşlığa dair Azərbaycan-Ukrayna İşçi Qrupunun iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda Azərbaycan tərəfindən Energetika naziri Pərviz Şahbazov, SOCAR-in prezidenti Rövnaq Abdullayev, Energetika nazirinin müavini Elnur Soltanov, SOCAR-in vitse-prezidenti Elşad Nəsirov iştirak ediblər.

Qonaqları salamlayan Ukraynadan Energetika və Ətraf Mühitin Qorunması naziri Aleksey Orjel bildirdi ki, bu gün Azərbaycan və Ukrayna arasında digər sahələrdə olduğu kimi, energetika sahəsində də əməkdaşlıq əlaqələri inkişaf etməkdədir. Odessa şəhərində neft-qaz sahəsində müəssisələr var ki, özəlləşməyə çıxarılıb. Ukrayna tərəfi Azərbaycan şirkətlərinin bu sahəyə investisiya qoyuluşunda maraqlıdır. Nazir deyib ki,

Azərbaycan neft-qaz məhsullarını Ukrayna vasitəsilə xarici bazarlara çıxarmaq bilsin. O cümlədən Belarusa neft daşımalarının həyata keçirilməsi mümkündür. A.Orjel bildirdi ki, Ukrayna hazırda Avropa ölkələri ilə neft və qaz məhsullarının daşınması üçün sıx əməkdaşlıq etməyə başlayıb. Ukrayna Azərbaycan məhsullarını bu bazarlara çıxarmaqda yardımçı ola bilər. Nazir həmçinin Ukraynanın "Cənub qaz dəhlizi" layihəsində iştirakında maraqlı olduğunu vurğulayıb.

Energetika naziri P.Şahbazov deyib ki, energetika sahəsində Ukrayna tərəfinin irəli sürdüyü təkliflər araşdırılır. Azərbaycanın neft məhsullarının Ukrayna vasitəsilə daşınması məsələsi üzərində də məsləhətləşmələr aparılır. "Hesab edirik ki, iclasda səsləndirilən və irəli sürülən təkliflər ekspertlər tərəfindən araşdırıldıqdan sonra hər hansı qərar verəcək. Bu gün SOCAR Ukraynaya kifayət qədər investisiya yatırır. Ukraynada SOCAR brendi ilə 60 yanacaqdoldurma məntəqəsi və 4 neft bazası fəaliyyət göstərir. Düşünürəm ki, SOCAR bundan sonra da Ukraynada fəaliyyətini daha da genişləndirəcək".

SOCAR-in prezidenti R.Abdullayev bildirib ki, SOCAR Ukraynada fəaliyyətini genişləndirməkdə maraqlıdır. "Düşünürəm ki, bu səfərin və görüşlərin müsbət nəticəsi olacaq, iki ölkə arasında energetika sahəsində əməkdaşlıq daha da inkişaf etdiriləcək".

Azərbaycan-Ukrayna İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyasının iclası çərçivəsində müzakirələr aparılıb

Azərbaycan-Ukrayna İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyasının iclası çərçivəsində yanvarın 30-da Kiyev şəhərində "Ukrayna-Azərbaycan əməkdaşlığı" adlı dəyirmi masa keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Ukraynadan İnfrastruktur naziri, komissiyanın həmsədri Vladislav Kriklil Azərbaycan ilə Ukrayna arasında siyasi və iqtisadi sahələrdə dinamik əməkdaşlığın davam etdiyini söyləyib. O bildirdi ki, hər iki ölkə enerji, sənaye, kənd təsərrüfatı sahələrində birgə layihələrin reallaşmasında maraqlıdır. "Azərbaycan nümayəndə heyəti Kiyev şəhərindən öndə Odessada olub və orada neft emalı zavoduna baxış keçirilib. Düşünürəm ki, Azərbaycan neft və qaz məhsullarının Ukrayna üzərindən daşınması üçün alternativ yollardan istifadə

edə bilər. Azərbaycanın Avrasiya neqliyyat dəhlizində iştirakında maraqlıdır", - deyərək əlavə edib. Azərbaycanca yol infrastrukturunun Avropa standartlarına tam cavab verdiyini deyən A.Kriklil bildirdi ki, Prezident Vladimir Zelenskinin Azərbaycanca rəsmi səfəri zamanı bunun əyani şahidi olublar. "Hesab edirik ki, Azərbaycan şirkətləri yol infrastrukturunun qurulmasında böyük təcrübəyə malikdir. Ona görə də Azərbaycan şirkətlərini Ukrayna yollarının yenidən qurulmasında iştirak etməyə çağırırıq", - deyərək A.Kriklil vurğulayıb.

Ukrayna böyük heyətlə gəldiklərini deyən Azərbaycan Energetika naziri, komissiyanın həmsədri Pərviz Şahbazov bildirdi ki, bu, Azərbaycan və Ukrayna arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına böyük marağın göstəricisidir. "Azərbaycan və Ukrayna arasında əməkdaşlıq qarşılıqlı hörmət və dostluq şəraitində davam edir. Bu iqtisadi əməkdaşlıq təkcə dövlət strukturları ilə deyil, özəl şirkətlərin iştirakı ilə də inkişaf etməlidir. Azərbaycanca gəzəl investisiya mühiti mövcuddur, son 15 ildə ölkə iqtisadiyyatı 3 dəfə artıb. Düşünürəm ki, Ukrayna şirkətləri üçün Azərbaycan cəlbədar ölkədir", - deyərək əlavə edib.

İki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin mövcud potensialı əks etdirmədiyini vurğulayan P.Şahbazov deyib ki, qarşılıqlı investisiya yatırımı artırılmalıdır. "SOCAR Ukraynaya böyük investisiya yatırımı qoyur. Bundan sonra da SOCAR fəaliyyətini genişləndirəcək. Odessada bir sıra müəssisələrlə tanış olmaq, düşünürəm ki, ekspertlər qrupunun nəqliyyat, energetika, kənd təsərrüfatı sahələrində birgə layihələr üzərində işləməsi effektiv nəticəsinə gətirəcək", - deyərək əlavə edib.

REQUEST FOR EXPRESSIONS OF INTEREST

**Azerbaijan Republic
Agricultural Competitiveness Improvement Project
Loan No.8286-AZ**

Assignment Title: Training program for improving the effectiveness of the vaccination campaign and safeguard aspects of vaccination

Reference No. AZ-AACD-156628-CS-CQS

The Government of Azerbaijan has received financing from the World Bank toward the cost of the Agricultural Competitiveness Improvement Project, and intends to apply part of the proceeds for consulting services. The project consists of four components:

- (i) Component A - Support for sanitary and phytosanitary services, which is structured into three sub-components: support: (i) Food Safety Capacity Building; (ii) Upgrading Plant Health and Phytosanitary System, and (iii) Animal Health and Veterinary Services.
- (ii) Component B - Agri-food value chain development. The activities will be structured into two sub-components: (i) Investment and advisory support for agribusiness value chain development, and (ii) Seed sector development.
- (iii) Component C - Financial services to agribusiness.
- (iv) Component D - Project Management.

Under the Component A3 - Animal Health and Veterinary Services - the project supports the implementation of a national program against Brucellosis based on mass vaccination and modern surveillance techniques. The control program against Brucellosis is a composite activity comprising several sequenced actions deployed over a four-year period for small ruminants and a three-year period for cattle.

The vaccination campaign is implemented by specially trained and equipped staff of the Rayon Veterinary Units and students of the Veterinary Faculty of State Agrarian University.

The next campaign round scheduled for March 2020. The action plan has been prepared to strengthen the capacity on the ground to implement the vaccination. The action plan envisages, amongst other measures, recruitment and training of some 2,000 auxiliary personnel (operators) to support the field veterinarians in the vaccination campaign.

The general objective of the assignment
The objectives of the assignment are to: (i) design the training program for Field Veterinary Units and auxiliary (operators) to be recruited to support the FVUs in implementation of vaccination; and (ii) deliver the training program. The objective of the practical and applied training program is to enhance the capacity to implement the vaccination campaign more effectively. The training program will cover also the environmental safeguard aspects of the vaccination, including occupational and health safety. The Consultant (Training Provider) will design practical and reference materials related to subject assignment. The training program would enhance the capacity of the veterinary service to deliver the vaccination in an expanded scope.

Scope of services and work methodology
The training program will have the following three components:

- Component 1: Training of 106 Master Trainers.
- Component 2: Training of 2,000 veterinary assistants/operators
- Component 3: Training of 1,624 regional veterinarians

Location of assignment
The Trainings shall be conducted in bellow mentioned 53 rayon centers:

- Baku, Shamakh, Siyazan, Salyan, Gusar, Guba, Gobustan, Khizi, Khachmaz, Shabran, Absheron
- Aghstafa, Dashkasan, Gadabay, Goranboy, Goygol, Gəzakh, Samukh, Shamkir, Tovuz, Ganya
- Astara, Bilasuvar, Yallıabad, Hayigabul, Lerik, Lankaran, Neftchala, Saatli, Sabirabad, Yardimli
- Aghdash, Aghsu, Balaken, Goychay, Ismayilli, Gakh, Gabala, Oguz, Sheki, Zagatala
- Aghdam, Agyabadi, Beylagan, Barda, Fuzuli, Imishli, Kurdamir, Tartar, Uyar, Yevlakh, Zardab

Required input and duration of the assignment
The assignment is considered to be implemented within 50 calendar days. The task is expected to be implemented in late February-early April 2020.

The shortlisting criteria are:
The assignment will be carried out by the Consulting Company with the relevant experience specific to the assignment, and with an established track record in implementing training activities. The Consultant will have to have at least 5 years of similar experience in providing training in relevant field in rural areas of Azerbaijan, and experienced in the field of veterinary, animal health, and environmental safeguards, etc.;

The company should propose trainers with the following minimum qualification:

For Component 1:

- 5 Trainers with the following qualifications:
  - 1) Relevant higher education in veterinary or relevant fields;
  - 2) Total 10 years of education, training and teaching techniques and/or training of trainers methodology.

For Component 2:

- 106 Trainers with the following qualifications:
  - 1) Relevant higher education in veterinary science
  - 2) At least 5 years' experience of veterinary practice

For Component 3:

- 10 Trainers with the following qualifications:
  - 1) Relevant higher education in ecology/veterinary/or relevant fields
  - 2) Trainings and provision of academic knowledge, at least 5 years of experience in education
  - 3) Experience in teaching of occupational and health safety and environmental protection

The Agricultural Competitiveness Improvement Project now invites eligible Consulting Companies to indicate their interest in providing the services. Interested Consultants should provide information demonstrating that they have the required qualifications and relevant experience to perform the Services.

The attention of interested Consultants is drawn to paragraph 1.9 of the World Bank's Guidelines: Selection and Employment of Consultants under IBRD Loans and IDA Credits & Grants by World Bank Borrowers, January 2011 edition, revised July 2014 ("Consultant Guidelines"), setting forth the World Bank's policy on conflict of interest.

A Consultant will be selected in accordance with the Selection Based on the Consultants' Qualifications (CQS) method set out in the Consultant Guidelines.

Expressions of interest must be delivered in a written form to the address below (in person, or by mail, or by fax, or by e-mail) by February 06, 2020.

Agency for Agro Credit and Development under the Ministry of Agriculture of the Republic of Azerbaijan/Agricultural Competitiveness Improvement Project
Attn: Mr. Anar Azimov
Project Director
25E, Nobel avenue, Baku White City Business Center, AZ1025, Baku, Azerbaijan
Tel: (+99 412) 525 01 17
E-mail: a.azimov@akia.gov.az; anarazim@gmail.com; gunelsafaraliyeva@gmail.com; nargiz.acip@gmail.com; n.isgandarova@akia.gov.az
Web: www.akia.gov.az

Further information can be obtained at the address above during office hours 09:00 - 18:00.

Azərbaycan və Ukrayna arasında siyasi məsləhətləşmələr aparılıb

Azərbaycan və Ukrayna Xarici İşlər nazirlikləri arasında əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Ukraynadan Xarici İşlər nazirinin müavini Vasilil Bodnur və Azərbaycanın Xarici İşlər nazirinin müavini Xələf Xələfov arasında keçirilən görüşdə Prezident

Vladimir Zelenskinin Bakıya rəsmi səfəri zamanı əldə olunan razılaşmaların icrası məsələləri müzakirə edilib. X.Xələfov iki ölkənin Xarici İşlər nazirlikləri arasında mötəmədi olaraq siyasi məsləhətləşmələr aparılmasının əlaqələrin daha da inkişafı baxımından faydalı olduğunu

diqqətə çatdırıb. Azərbaycanın Ukraynanın strateji xərfədaş olduğunu bildiren X.Xələfov ölkəmizin Ukrayna ilə bütün sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrinin dərinləşdirilməsində maraqlı olduğunu xüsusilə qeyd edib. V.Bodnur Azərbaycanla strateji tərəfdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi

nin, eləcə də regional təhlükəsizliyin təmin edilməsinin Ukrayna üçün böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdi. Tərəflər Azərbaycan və Ukrayna dövlət başçıları səviyyəsində aparılan siyasi dialoqun əlaqələrin dinamik inkişafına güclü tökan verdiyini vurğulayıblar.

Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi Su Hövzələrində Bioloji Resursların Artırılması və Mühafizəsi Departamenti
açiq tenderə dəvət edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.
LOT 1. Nərəkimilər dəstəsinə daxil olan balıqlar üçün yem məhsullarının satın alınması.

"Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 50-1.1-ci maddəsinə əsasən açıq tender üsulunu tətbiq etməklə elektron satınalma vasitəsilə keçirilən müsabiqədə yalnız mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri iştirak edə bilər.

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, www.etender.gov.az - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər. Məğdöndürənlərlə vasitəçi olmadan əlaqəni təmin edən, onlarla məlumat mübadiləsinə aparılan satınalma təşkilatın vəzifəli şəxsi: Aqil Ağayev, Tel.: (012) 567 01 60.

İştirak haqqı: 100 AZN
Bank rekvizitləri:
Alan bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
VÖEN: 1401555071
Kod: 210005
M/H: AZ41NABZ01360100000000003944
SWIFT: CTREAZ22
Alan təşkilat: Su Hövzələrində Bioloji Resursların Artırılması və Mühafizəsi Departamenti
VÖEN: 1500139001
büdcə təsnifatının kodu: 142340
büdcə səviyyəsinin kodu: 7, Fond 7
hesab №: AZ32CTRE00000000000008297701.
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1%-i həcmində bank təminatı (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənilmələrə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergidöyəcinsinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmasının haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçıların müvafiq mallar üzrə mənzə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır. İddiaçılar tenderlə bağlı sualları Portal vasitəsilə Satınalma Təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 20.02.2020 saat 15:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədini 28.02.2020 saat 17:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçılar tender təklifləri 02.03.2020-ci il saat 15:00-da açılaçaqdır. İddiaçılar açılış notçuları ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi Su Hövzələrində Bioloji Resursların Artırılması və Mühafizəsi Departamenti
açiq tenderə dəvət edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.
LOT 1. Qızılbalıqlar dəstəsinə daxil olan balıqlar üçün yem məhsullarının satın alınması.

"Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 50-1.1-ci maddəsinə əsasən açıq tender üsulunu tətbiq etməklə elektron satınalma vasitəsilə keçirilən müsabiqədə yalnız mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri iştirak edə bilər.

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, www.etender.gov.az - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər. Məğdöndürənlərlə vasitəçi olmadan əlaqəni təmin edən, onlarla məlumat mübadiləsinə aparılan satınalma təşkilatın vəzifəli şəxsi: Aqil Ağayev, Tel.: (012) 567 01 60.

İştirak haqqı: 100 AZN
Bank rekvizitləri:
Alan bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
VÖEN: 1401555071
Kod: 210005
M/H: AZ41NABZ01360100000000003944
SWIFT: CTREAZ22
Alan təşkilat: Su Hövzələrində Bioloji Resursların Artırılması və Mühafizəsi Departamenti
VÖEN: 1500139001
büdcə təsnifatının kodu: 142340
büdcə səviyyəsinin kodu: 7, Fond 7
hesab №: AZ32CTRE00000000000008297701.
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1%-i həcmində bank təminatı (təminatın qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənilmələrə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergidöyəcinsinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmasının haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçıların müvafiq mallar üzrə mənzə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır. İddiaçılar tenderlə bağlı sualları Portal vasitəsilə Satınalma Təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 21.02.2020 saat 10:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədini 02.03.2020 saat 17:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçılar tender təklifləri 03.03.2020-ci il saat 10:00-da açılaçaqdır. İddiaçılar açılış notçuları ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

Balakən Suvarma Sistemləri İdarəsi
açiq tenderə dəvət edir

Tender 2 LOT üzrə keçirilir.
LOT 1 Əsaslı və cari təmir işləri üçün tikinti materiallarının satın alınması. LOT 2 Mənzəmlər və nəqliyyat vasitələrinin cari təmiri üçün ehtiyat hissələrinin satın alınması

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, elektron Portal vasitəsilə müraciət etsinlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlarla üstünlük verilecekdir: aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi, iddiaçının maddi-texniki imkanları, iddiaçının faktiki yerləşdiyi ünvan, mal-materialların çatdırılması müddəti, Müqavilənin yerinə yetirilməsi üçün tender iştirakçılarının texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar. Məlumat mübadiləsi yalnız dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə aparılır. Tender təklifləri, eləcə də bütün yazışmalar və sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dilə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Məğdöndürənlər (podratçılar) tender təkliflərini, eləcə də bütün sənədləri və müraciətləri dövlət satınalmaları üzrə vahid internet Portalı vasitəsilə təqdim etməlidirlər. Müsabiqədə göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş sənədlər və təkliflər qəbul olunmayacaqdır. Məğdöndürənlərin (podratçıların) salahiyyətli nümayəndələri Portalda daxil olmaq iştirak edə bilərlər. Tender zərflərinin açılış, tenderin qiymətləndirilməsi və bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada vahid internet Portalı vasitəsilə aparılır. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanununa uyğun keçiriləcəkdir. Qanun və digər aidiyyəti normativ hüquqi aktlar ilə Portalın qanunvericilik hissəsində (<https://etender.gov.az/laws>) tanışı olmaq olar (əlaqələndirici şəxs: E.Bodnur, tel.: 02429-5-54-25, 050 861-70-40).

İştirak haqqı: hər LOT üzrə 50 manat

Təşkilat Balakən SŞİ (VÖEN: 3800057561)
Hesab: AZ33AIBZ2051019446900201169
VÖEN: 3800063541
Bank: Kapital bank Balakən filialı
Kod: 200695
VÖEN: 9900003611
M/H: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T BIK: AİBAZ 2x

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi haqqında bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərini 1 faizi miqdarında bank təminatı (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənilmələrə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayış (07.01.2020-ci il tarixdən sonra alınmaqla);
- fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti. Son maliyyə dövrünə olan məlumat əks etdirməklə;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (07.01.2020-ci il tarixdən sonra alınmaqla);
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (07.01.2020-ci il tarixdən sonra alınmaqla);
- məğdöndürənlərin (podratçıların) tam adı, hüquqi statusu, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçının mikro, kiçik və orta sahibkarlıq meyarlarına uyğun olması;
- digər sənədlər: müflis elan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyulmaması, girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə fəaliyyətinin dayandırılmaması barədə, maddi texniki bazası, işçi sayı, əsas vəsaitləri barədə geniş arayış.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanətini olmaqla) 19 fevral 2020-ci il saat 15:00-a qədər, tender təklifi və bank zəmanətini isə 27 fevral 2020-ci il saat 18:00-a qədər Portal vasitəsilə Tender komissiyasına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təklifləri 28 fevral 2020-ci il saat 15:00-da Portal vasitəsilə həyata keçiriləcəkdir.

Tender komissiyası

Koronavirus dünya gündəmindədir

Quş və donuz qripi, ebola kimi xəstəliklərdən heç də təhlükəli olmayan bu virusa yoluxmaya bilər

Çindən yayılmağa başlayan koronavirus, deyərsən, insanları, haqlı olaraq qorxutmağa başlayıb. Dünya mediasının gündəmini zəbt edən bu mövzudan yayınmaq mümkün deyil. Amma əsas məsələ bu dəhşətli virusa yaxalanmamaqdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Nazirlər Kabinetində keçirilən müşavirədə bununla bağlı qərar qəbul olunub. Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi koronavirusla bağlı nəzarət tədbirlərini gücləndirib. Başqa ölkələrdən keçə biləcək yoluxucu heyvan xəstəliklərindən qorunmaq məqsədilə Çin Xalq Respublikasından Azərbaycana diri heyvan və heyvan mənşəli, dəniz məhsullarının idxalına, eləcə də zootaxa və zooparklar üçün vəhşi heyvanların gətirilməsinə müvəqqəti məhdudiyət qoyulması qərar alınıb.

Hazırda ölkədə epidemioloji durum ciddi nəzarət altındadır, bu virusa yoluxma və ya şübhəli hal aşkarlanmayıb.

Xatırladaq ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına əsasən, 2012-ci ilin aprel ayında etibarən ilk dəfə Yaxın Şərq ölkələrində respirator sindromlu koronavirus (MERS-CoV) aşkar edilmiş və onun törətdiyi xəstəliyin qeydiyyata alınmasına başlanmışdır. 2015-ci ilin may ayında xəstəliyin Cənubi Koreyada aşkarlanması baş vermiş və hazırda davam etmektedir. Ümumilikdə bütün ölkələr üzrə 1,3 min nəfərdən artıq insan bu virusa yoluxub və onlardan 500-ə yaxını dünyasını dəyişib.

Bu gün ölkə vətəndaşlarını düşündürən əsas məsələ koronavirusun Azərbaycana hansı yolla gələ biləcəsidir. Azərbaycanın baş infeksiya xəstəliyi barədə tibb işçilərinin təlimatlandırılması göstərilir. Eləcə də həmin sənəddə həssas respirator xəstəlik kəlləri bədənə məlumatlı dərhal yerli gigiyena və epidemiologiya mərkəzlərinə ötürülməsi, şübhəli şəxslərdən götürülmüş nümunələrin Respublika Taun Əleyhinə Stansiyasına çatdırılması təpəşirilir. Bunlardan başqa xəstəliyin simptomatik müalicəsi üçün dərman preparatları ehtiyatının yaradılması, tibb müəssisələrində dezinfeksiya tədbirlərinin həyata keçirilməsinin gücləndirilməsi və s. də əmrə özləşdirilib.

üçün xüsusi ayrılmış palatalar var, vətəndaşların orada yerləşdirilməsi nəzərdə tutulub. Bu palatalar ağır xəstələr üçün və hazırda boşdur. Əgər şübhə yaranarsa, "103" çağırış xidmətinə zəng edilməli, analiz üçün nümunə götürülməli və Təhlükəli Viruslarla Mübarizə Mərkəzinə göndərilməlidir.

"Çinlə yanaşı, digər regionlardan da Azərbaycana gələn bütün şəxslər müayinə edilir", - deyərək Azərbaycan baş epidemioloqu İbadulla Ağayev bununla virusla bağlı açıqlama verərək bildirib ki, Səhiyyə Nazirliyi Çində aşkarlanan koronavirusla əlaqədar profilaktik tədbirlər hazırlayıb: "Əgər Azərbaycanda xəstəlik aşkar edilərsə, bununla mübarizə aparmaq üçün bütün dərman preparatlarımız var. İnsanlar özlərini qorumaq, xəstə halda iş yerinə və kütləvi yerlərə getməməli, maskadan istifadə etməlidirlər. Çinə gedən vətəndaşların səfərlərini təxirə salmaları tövsiyə olunur. Çindən gələn vətəndaşlarda koronavirus əlamətləri baş verdikdə xüsusi həkim nəzarətində olacaqlar.

Koronavirusun yayılması ilə əlaqədar bu gün bir çox ölkələr Çinə əlaqələrini müvəqqəti olaraq dayandırılıb. Səhiyyə Nazirliyi Çin restoranlarına gəlməsinə qadağan edib. Nazirliyin Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin direktor müavini Afaq

Əliyeva media nümayəndələrinə açıqlamasında deyib ki, insanlar bir müddət Çin restoranlarına gəlməsinlər. "Ümumiyyətlə, Çin qidalarından istifadə etməsinlər. Koronavirus barədə geniş araşdırmalar aparılana qədər bu restoranlara getmək məsləhət deyil. Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi və Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı tərəfindən təhlükənin olmaması barədə məlumat verildən sonra insanlar rahat şəkildə bu restoranların xidmətlərindən istifadə edə bilərlər".

Qeyd edək ki, Çin restoranlarında hazırlanan təamlar üçün lazım olan məhsullar mehriban ölkədən gətirilir. Belə olan halda əhalinin sağlamlığı üçün həmin restoranlara vəziyyəti sakitləşəndirən qədar gedişməsinin tövsiyə edilməsi ekspertlər tərəfindən müsbət qarşılanıb.

Çin restoranlarında çalışan işçilər isə iddia edirlər ki, son günlər Çində yayılan və insanların ölmünə səbəb olan koronavirusla bağlı Azərbaycanda restoranların sahibləri oradan məhsul gətirməyi dayandırdılar. Onlar məhsulları Avropadan və ya Bakının özündən aldıklarını bildirirlər.

Son məlumatlara görə, Çində yeni koronavirusa yoluxanların sayı 7711 nəfərə çatıb və onlardan 170-i dünyasını dəyişib. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, Səhiyyə Nazirliyi və İcbari Tibbi Şiğorta üzrə Dövlət Agentliyi koronavirusla bağlı əhaliyə tövsiyələr hazırlayıb. Bir sözlə, mümkün olan bütün işlər görüldü. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, koronavirus quş və donuz qripi, ebola kimi xəstəliklərdən heç də təhlükəli deyil. Sadəcə, onlarla müqayisədə, hələlik yeni və tələfi kənar qoyub bacardığımızı etməliyik. Əlbəttə, ehtiyatlı olsaq, koronavirus da bizdən ötür keçəcəkdir.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

"Azərişiq" ASC Şamaxı rayonu ərazisində 3x6,3 MVA gücündə yeni yarımstansiyanın tikintisi, 35 kV-luq giriş və 10 kV-luq çıxış kabel xətlərinin çəkilməsi işlərinin satın alınması məqsədilə açığ tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir:

LOT-1

"Azərişiq" ASC Şamaxı rayonu ərazisində 3x6,3 MVA gücündə yeni yarımstansiyanın tikintisi, 35 kV-luq giriş və 10 kV-luq çıxış kabel xətlərinin çəkilməsi işlərinin satın alınması - 400 manat

"Azərişiq" ASC

Hesab №: AZ83AIB33020029441802068118

VÖEN: 9900069391

Benefisiyar Bankı: Kapital Bankın Gənclik filialı

VÖEN: 9900003611

Müxbir hesab №: AZ37NABZ0135010000000001944

Kod: 200189

SWIFT Code: AIBAZ2X

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə göstərilən məbləğə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ə.Qayıbov küçəsi, 8 ünvanında yerləşən "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasından ala bilərlər.

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Əlaqələndirici şəxs - Aşəd Ağayev (telefon: 440-39-93, daxili (22-83)).

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə məhsul və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 (iki) nüsxədə (1 ədəd əsl və 1 ədəd surət) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan məlumatlar Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçiriləcəkdir (www.tender.gov.az).

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **19 fevral 2020-ci il saat 16:00-a** qədər, ixtisas uyğunluğu proseduru keçmiş iddiaçıların isə tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərfdə **27 fevral 2020-ci il saat 16:00-a** qədər Bakı şəhəri, Ə.Qayıbov küçəsi, 8 ünvanında təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilmiş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri **28 fevral 2020-ci il saat 16:00-da** Ələsgər Qayıbov küç., 8 ünvanında "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasında açıqlacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Ermənistanın Paşinyana olan inamı tükənib

İşğalçı ölkədə siyasi gərginlik daha da artır

Ermənistanda cərəyan edən son hadisələrin təhlili bu ölkədə Paşinyan iqtidarına qarşı dərin bir etimadsızlığın hökm sürdüyünü üzə çıxarıb. Ölkənin bütün sahələrdə, o cümlədən sosial sferada artan problemləri artıq baş nazir üçün ciddi çətinliklər yaradır. Görünən həm də budur ki, dününə qədər demokratiya və qanunçuluqdan dəm vuran Paşinyan vəzifəsini qoruyub saxlamaq üçün ən radikal addımları atır. Ona qarşı çıxan qüvvələr indi baş naziri müxtəlif məsələlərdə sört şəkildə ittiham edərək, ölkəni uçuruma doğru yuvarladığını bildirirlər.

etdiyi "uğurlara" həyasızcasına nail olur: "Paşinyanın hakimiyyəti itirəcəyi təqdirdə belə, ölkədən qəza bilməsi inandırıcı görünür. Dünənə qədər onun yaxın silahdaşları olmuş Vanetsyan da ölkədən qaçmaqçayacaq. Əslində Paşinyanın hakimiyyətə olan sevgisinə rəğmən, Ermənistan bataqlığı yuvarlanıb. Bununla belə, Paşinyanla Vanetsyanı Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan fərqli olaraq birləşdirən bir çox əlaqələr mövcuddur. Amma indi ermənilər üçün şəhərləşdirilməyə qərar alınıb. Yeni onları Paşinyan "sədi çubuğu" ilə də ram etmək mümkün deyil. Məhz bu mənada, Paşinyanın hakimiyyətdən gedişinə, ölkədə nə təsəvvüflənən, nə də ağlayan olacaq. Artıq ona olan inam son həddə qədər tükənib".

Paşinyan isə hakimiyyətini möhkəmləndirmək üçün keçmiş iqtidar təmsilçilərini həbs edərək məqsədinə nail olmaq niyyətini açıq şəkildə göstərib. Bunun ən real təsdiqlərindən biri Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Koçaryandan sonra Serj Sarkisyanın da həbs təhlükəsi ilə üzləşməsidir. Belə ki, sabiq prezident haqqında cinayət işi məhkəməyə göndərilib. Ermənistan baş prokurorluğunun mətbuat katibininin məlumatına görə, prokuror iddianaməni təsdiqləyib. Xatırladaq ki, Serj Sarkisyan bir milyon dollardan çox dövlət vəsaitinin oğurlanmasının təşkilində ittiham olunur. Onunla birlikdə sabiq kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Samvel Qalstyan, nazirliyin bitkiçilik idarəsinin rəisi Gevorg Arutyunyan və "Fleş" şirkətinin sahibi Barsək Beqlaryan da ittiham irəli sürüldü. 2019-cu ilin dekabrında Sarkisyanın əmlakı üzərinə həbs qoyulub.

Armenianreport saytı son günlər işğalçı ölkədə baş verən hadisələrə göz yummağı vacib və zəruri bir hal sayır. Əslində, bunların o qədər də asan olmadığını bildiren sayt, Ermənistanda hakimiyyət uğrunda mübarizə aparən siyasətçilərin günahı ilə cəmiyyətdəki gərginliyin təhlükəli həddə çatdığını gizlətmir.

"Past" qəzeti yazır ki, Paşinyan etdiyi hər canlı yayım, hər sosial şəbəkələrdəki statusu və hər mətbuat konfransı ilə reytingini, cəmiyyətin ona olan inamını itirir. Qeyd olunur ki, bir vaxtlar müxalif deputat kimi çıxışları ilə xalq arasında az da olsa nüfuz qazanan Nikol Paşinyanın Ermənistanda baş nazir olandan sonra qazandıqı bu nüfuzu artıq xərcləyib qurtarmaq ərfəsindədir. Təsəvvüf bir adamın hakimiyyəti ələ keçirib əsassız iddialarla çıxış etməsi, təbii ki, "bəhrəsini" verməkdədir.

İstintaqın versiyasına görə, sui-istifadə kəndlilərə dizel yanacağına münasib qiymətlərlə satılması üzrə hökumət proqramı çərçivəsində baş verib. Cinayət işinin materiallarına əsasən, Sarkisyan təciliyindəki şəxslərə dizel yanacağına tədarükçüsü qismində "Fleş" kompaniyasını seçməyi tapşırıb. Halbuki digər şirkət - "Masxur" kompaniyası daha ucuz qiymət təklif etmişdi. Müstəntiqlər hesab edirlər ki, sabiq

Əslində, bunu əksər erməni ekspertlər də faktlarla əsaslandırmaq çalışırlar. Məsələn, bir müddət əvvəl Paşinyan Ermənistanda xaricə xidmət edən siyasətçilərinin olduğunu bildirmişdi. Maraqlısı onun bu iddianı olduca təhlükəli şəkildə ifadə etməsi idi. Yeni o, bu haqda danışıqdan iddia kimi yox, sübuta yetirilməsi bir fakt kimi qeyd edir. Nəşr zaman keçdikcə "cinayətkarlar", "qudlular" və buna bənzər ifadələrin Paşinyan tərəfindən səsləndirilməsinin artıq adı aldığını qeyd edib.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

<p>Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin kollektiv iş yoldaşları Natiq Məmmədliyə anası</p> <p>PAKİZƏ MƏMMƏDOVANIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p> <p>"Təmiz Şəhər" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin kollektiv cəmiyyətin İdarə Heyətinin sədri Etibar Abbasova atası</p> <p>TƏHMƏZ ABBASOVUN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p> <p>Azərbaycan Respublikası Memarlar İttifaqının İdarə Heyəti üzvləri Əməkdar memar, Dövlət mükafatı laureatı Nazim Hacıbəyova həyat yoldaşı</p> <p>NAZİM XANIMIN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p>	<p>Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və Notariat Baş İdarəsinin kollektiv Gözəl İsgəndərovaya qaradaşı</p> <p>TOFIQ İSGƏNDƏROVUN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p> <p>"Aqrarkredit" Səhmdar Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektiv "Təmiz Şəhər" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Etibar Abbasova atası</p> <p>TƏHMƏZ ABBASOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p>	<p>Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi İqtisadi İslahatlar Elmi Tədqiqat İnstitutunun rəhbərliyi və kollektiv "Təmiz Şəhər" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Etibar Abbasova atası</p> <p>TƏHMƏZ MÜƏLLİMİN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p> <p>"İstehlak Mərkəzinin Ekspertizası Mərkəzi" MMC-nin rəhbərliyi və kollektiv "Təmiz Şəhər" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti İdarə Heyətinin sədri Etibar Abbasova atası</p> <p>TƏHMƏZ ABBASOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.</p>
---	---	---

Beynəlxalq aləm

Çin hökuməti koronavirusla mübarizəyə 3,9 milyard dollar ayırdı

Çinin dövlət maliyyə təşkilatları koronavirusun yayılması ilə mübarizə üçün 3,9 milyard dollar ayırmışdır. Bu barədə Maliyyə Nazirliyi məlumat vermişdir.

Məlumatda deyilir ki, koronavirus epidemiyasının profilaktikası və nəzarəti işində bu məqsədlər üçün ümumilikdə 27,3 milyard yuan ayırmış bütün instansiya- 124 nəfər xəstəxanadan evə buraxılmışdır.

Konqoda 30 dinc sakin öldürüldü

Konqo Demokratik Respublikasının şərqində yerləşən dörd yaşayış məntəqəsində "Dezakrit qüvvələr alınsa" ekstremist qruplaşmasının silahlıları azı 30 dinc sakin öldürmüşlər. Bu barədə "Röyter" agentliyi xəbər verir.

Məlumatla görə, silahlılar Şimali Kivu əyalətinin Beni rayonunda hücum etmişlər. Bundan əvvəl həmin rayonda ekstremistlərin iki kəndə hücumu nəticəsində 15 dinc sakin həlak olmuşdur.

Avropa Parlamenti Brexit sazişini təsdiqlədi

Avropa Parlamenti Böyük Britaniyanın Avropa İttifaqından (AI) çıxması barədə sazişi təsdiqləmişdir. Müvafiq qərarı 521 parlament dastəkləmiş, əleyhinə 49 nəfər səs vermiş, 13 deputat bitərəf qalmışdır. Bu barədə "Röyter" agentliyi xəbər verir.

Böyük Britaniyada Brexit məsələsi 2016-cı ilin iyununda qaldırılmışdı. O vaxt keçirilmiş referendumda iştirakçıların 51,9 faizi AI-dən çıxmağa səs vermişdir. Londonun Brüsselə danışıqları uzun müddət nəticəsiz qalmış və bu

Al-dən çıxmaq planına səs vermişdir. Cari ayın 24-də Avropa İttifaqı Şurasının başçısı Şarl Mişel və Avropa Komissiyasının prezidenti Ursula fon der Lyayen Brexit sazişini imzalamışlar.

Bağdadda polisə toqquşmalar baş verdi

İraqın paytaxtı Bağdadın mərkəzində etiraz aksiyasının iştirakçıları ilə təhlükəsizlik qüvvələrinin əməkdaşları arasında toqquşmalar baş vermişdir. Bu barədə "Sky News Arabia" telekanalı xəbər verir.

Məlumatla görə, toqquşmalarda azı 15 etirazçı xəsarət almışdır. Öz növbəsində "al-Nadas" telekanalı isə xəbər verir ki, nümayişçilər polis əməkdaşlarına qumbara atmışlar. Nəticədə iki polis yaralanmışdır.

Ötən ilin oktyabrından bəri ölkədə həyat şəraitinin pisləşməsinə, gənclər arasında işsizliyə və korrupsiyaya etiraz əlaməti olaraq kütləvi aksiyalar keçirilir. Nümayişlər praktiki olaraq hər yerdə toqquşmalara, talanlara və zorakılıqla müşayiət olunur. Bu müddətdə ölənlərin sayı 700 nəfərə çatmışdır. 25 min nəfərdən çox adam zərər çəkmişdir.

Dünyanın ən qocaman qadını vəfat etdi

Tacikistanda dünyanın ən qocaman qadını vəfat etmişdir. Özünün dediyinə və pasport məlumatına əsasən, onun 127 yaşı var idi. Rekordu onun adı Fatimə Mirzokulovadır. Bu barədə "Daily Mail" qəzeti xəbər verir.

Mərhumun sənədinə əsasən, Mirzokulova 1893-cü il martın 13-də anadan olmuşdur. O, 8 övlad və 200-dən çox nəvənə qoyub getmişdir.

Yerli KİV-in xəbərinə görə, Fatimə Mirzokulova ömrü boyu kolxozda çalışmışdır. Teqətdə çıxdıqdan sonra da pambıq yığını ilə məşğul olmuşdur.

Dünyada ən qocaman qadın rəsmən fransalı Janna Kalmann hesab olunur. O, 122 yaşında dünyasını dəyişmişdir. Hazırda sağ qalanlar arasında ən qocaman qadın 117 yaşlı yaponiyalı Kane Tanaka sayılır.

<p>Baş redaktorun birinci müavini</p> <p>Amil NOVRUZOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu nömrəli, IV mərtəbə</p> <p>e-mail:</p> <p>secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsuliyyətli - 539-43-23, Məsuliyyətli müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,</p> <p>Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, İnsanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82 İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühasibatlıq - 539-59-33</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində, yığılmuş sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fəkilərdə digər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 6853</p> <p>Sifariş 300</p> <p>Qiyməti 40 qəpik</p>
--	---	--	--	---	--